

slovo
pravdy

2025

3

Číslo: 3 | 2025

Ročník: XXIV

Vydavateľ: OZ Slovo Pravdy 2023
Báčsky Petrovec

**Zodpovedný
redaktor:** Ján Rybár

Webová stránka: www.slovopravdy.com

E-mail: redakcia@slovopravdy.com

Adresa redakcie: Vajanského 6
(SRB / SK) 21470 Báčsky Petrovec

PAK 395329

Srbsko

Ján Šerfel
Hviezdoslavova 77/19
05935 Batizovce
Slovenská Republika

Tlačí:

OBSAH

4

OBDOBIA: ÚVOD

6

NEMENIACE SA CHARAKTERISTIKY CEZ
MENIACE SA OBDOBIA

8

1. OBDOBIE: NEVINNOSŤ

10

2. OBDOBIE: SVEDOMIE

12

3. OBDOBIE: ĽUDSKÁ VLÁDA

14

4. OBDOBIE: ZASLÚBENIE

16

5. OBDOBIE: ZÁKON

18

6. OBDOBIE: MILOŠŤ

20

7. OBDOBIE: KRÁĽOVSTVO

23

OBDOBIA - ZÁVER

25

EVANJELIUM V
2. KNIHE MOJŽIŠOVEJ

„... V KTOROM AJ VY POČUJÚC SLOVO PRAVDY, EVANJELIUM SVOJHO SPASENIA“
Efežanom 1:13

ČASOPIS VYCHÁDZA KAŽDÉ TRI MESIACE A ZASIELAME HO KAŽDÉMU ZDARMA.

VŠETKY NÁKLADY NA TLAČENIE A ROZŠIROVANIE ČASOPISU SÚ HRADENÉ Z DOBROVOLNÝCH PRÍSPEVKOV BOŽIEHO ĽUDU. KREŠŤANSKÉ ZBORY A JEDNOTLIVCI, KTORÝM PÁN POLOŽÍ NA SRDCE, ABY PODPORILI TÚTO PRÁCU, MÔŽU SVOJE PRÍSPEVKY ZASLAŤ NA ADRESU REDAKCIE.

SEDEM OBDOBÍ		KAŽDÉMU OBDOBIU
		1. Zjavenie od Boha (výsada udelená ľuďom)
1. Nevinnosť <i>(1. Moj. 1-3)</i> Adam a Eva	▼	Boh sa zjavuje ako Stvoriteľ. Stvoril človeka na Svoj obraz, umiestnil ho do raja a dal mu vládu nad stvorením (vzťah, odraz, vláda). Eva je plnosťou Adama (1. Moj. 1:26-31).
2. Svedomie <i>(1. Moj. 4-8)</i> Kain a Ábel, Enoch a Matuzalem	▼	Boh sľubuje, že Semeno ženy rozdrví hlavu hada. Enoch prorokuje príchod Pána, ktorý vykoná súd (Júda 1:14). Zjavuje sa svätosť Boha, no zatiaľ neexistuje žiadny kodifikovaný zákon.
3. Ľudská vláda <i>(1. Moj. 9-11)</i> Noach, Sem, Nimrod	▼	Božia zmluva s Noachom, jeho potomkami a s každou živou dušou na zemi (večná - 1. Moj. 9:16). Božie zaslúbenie, že sa potopa sveta už nikdy nezopakuje. Zaručené striedanie ročných období, pokiaľ svet existuje. Strach z človeka, daný zvieratám.
4. Zaslúbenie <i>(1. Moj. 12 - 2. Moj. 11)</i> Abrahám, Izák, Jakob a Jozef	▼	Abraháмова zmluva. Boh slávy sa zjavuje Abrahámovi a sľubuje mu potomstvo, zem a ustavičné požehnanie; skrze neho bude požehnaný celý svet. Je ospravedlnený z viery.
5. Zákon <i>(2. Moj. 12 - Skutky 1)</i> Mojžiš, sudcovia, králi a proroci	▼	Mojžišova zmluva. Vydanie zákona a služba Bohu. 613 zákonov (ceremoniálnych, národných a morálnych), 10 prikázaní a systém obetných darov.
6. Cirkev <i>(Skutky 2 - Zjavenie Jána 3 / 19)</i> Peter, Pavel	▼	Boh hovorí v Synovi (Žid. 1:2). Milosť a pravda Ježiša Krista (Jána 1:17). Vzkriesený Človek v sláve. Svätý Duch na zemi. Božia múdrosť v ukrižovanom a vzkriesenom Kristovi. Určený súd.
7. Kráľovstvo <i>(Zjavenie 20)</i> Kristus Kráľ a Jeho nevesta Cirkev	▼	Kristus vládne ako Kráľ (Zach. 14:9). Spravodlivosť vládne (Iza. 11:4-5). Satan je spútaný. Stvorenie je oslobodené. Globálny mier. Izrael je v novom zmluvnom vzťahu. Cirkev je Kristovou plnosťou (Efez. 1:23).

SÚ SPOLOČNÉ 4 CYKLY. NIEKEDY SA PREKRÝVAJÚ V PRECHODNÝCH FÁZACH.		
2. Zodpovednosť (ľudské spravovanie)	3. Ľudská vzbura a neposlušnosť	4. Božia odplata a súd nad ľuďmi
Žiť v súlade s Božím určením: naplniť zem a podmaniť si ju, starať sa o záhradu, poslúchať Boží zákaz a uznať svoju závislosť voči Bohu (1. Moj. 2:15-17).	Adam a Eva vedome neposlúchli, vzbúrili sa a odmietli plniť svoju úlohu voči Bohu. Nasledovali Satana a zjedli plod stromu poznania dobra a zla.	Vyhnanie z raja. Smrť za hriech. Kliatba na hada. Zlorečenie na ženu, muža a zem (1. Moj. 3:22-24). Celé stvorenie teraz stoná.
Činiť dobro (1. Moj. 4:7). Prístupovať k Bohu s obetou a kráčať s Ním (1. Moj. 5:24). Žiť v súlade so svedomím (Rim 2:13-15).	Kainova vzdorovitosť a stavba mesta. Praktizovaná bigamia. Každé telo je skazené. Neustále iba zlo. Boží synovia (1. Moj. 2:13-15).	Boh poslal celosvetovú potopu. Starodávny svet a všetko živé je zničené (2. Pet. 3:6). Svedomie pretrváva.
Plodte sa, rozmnožujte sa a naplňte zem (1. Moj. 9:1). Zvieratá možno jesť, ale nie ich krv. Zavedenie trestu smrti (t. j. vláda) (1. Moj. 9:5-6).	Totálna vzbura proti Bohu vyjadrená odmietnutím príkazu rozísť sa a modlárstvom v Babylone pod vedením Nimroda (1. Moj. 11:4, 10:8).	Boh rozptýlil staviteľov mesta zmätením ich jazykov (1. Moj. 11:7-9). Objavujú sa pohanské národy. Ľudská vláda pokračuje.
Zanechaj Úr, staň sa pútnikom, uver v zaslúbenia, prijmi znamenie obriezky (iné národy mohli ísť vlastnou cestou – Skutky 14:16; 17:30).	Abraháмова nevera pri návšteve Egypta. Izmael narodený z Hagar. Zlyhania Izáka a Jakoba. Jozef zradený a predaný.	Otroctvo v Egypte (1. Moj. 15:13). Všetci muži nad 20 rokov zomierali počas putovania púšťou. Bezpodmienečný sľub daný Abrahámovi platí naďalej (1. Moj. 3:17).
Zachovávať im vydaný zákon. Izrael pod poručníctvom (Gal. 3: 24-25). „Vy ste videli... Všetko, čo hovoril Hospodin, budeme robiť“ (2. Moj. 19:4, 8). Kliatby, alebo požehnaní (5. Moj. 28). Zachovávať sobotu (znamenie zmluvy).	Izrael sa obracia k modlárstvu (2. Moj. 32:8). Zabíjajú Božích prorokov. Odmietajú Krista: „Toto je dedič, poďte ho zabime“.	Zajatie v Asýrii / Babylone a nakoniec celosvetové rozptýlenie Rímom v roku 70 n. l. Boh ruší „prvé“ (Mojžišov zákon Žid. 10:9). „Čiastočná slepota postihla Izrael“ (Rim. 11:25).
Boh TERAZ prikazuje všetkým ľuďom – národom – všade, aby činili pokánie (Skut. 17:30). Ľudia sú zodpovední za to, aby verili a poslúchali evanjelium (2. Tes. 1:8).	Len málo ľudí je spasených (Luk. 13:23). Kristus je odmietnutý, antikrist sa posadí do chrámu Božieho ako Boh. Ľudia veria lži a odmietajú pravdu (2. Tes. 2:11).	Veľké súženie. Pečate, trúby, čaše, zemetrasenia. Kristus sa vráti v ohnivom plameni a vykoná pomstu tým, ktorí nerobili pokánie, v Armageddone.
Poslúchať a podriaďiť sa Kráľovi kráľov (Iza. 65:20). Povinná každoročná púť do Jeruzalema (Zach. 14:16). Záverečná skúška človeka po 1000 rokoch mieru a dokonalého vládnutia.	Po 1000 rokoch Satan bude prepustený. Tí, ktorí sa narodili v tisícročnom kráľovstve a zostali v nevere, sa pripoja k celosvetovému povstaniu proti Pánovmu pomazanému (Zjav. 20:7).	Požiar z neba zničí vzbúrencov. Vesmír pomíne (2. Pet. 3:19). Druhé vzniknesenie. Posledný súd. Nové nebesia / zem, v ktorých prebýva spravodlivosť (2. Pet. 3:13).

Poznámky k tabuľke na str. 2 a 3

Dve kľúčové slová

Slovo VEK

(grécky výraz: aion, z ktorého je anglický výraz aeon)

Význam slova: Obdobie vnímané vo vzťahu k tomu, čo sa v ňom odohráva. Éra charakterizovaná duchovnými a morálnymi črtami.

Kľúčové verše:

„A Kráľovi vekov“ (1. Tim. 1:17)

„pred veky“ (1. Kor. 2:7; 2. Tim. 1:9)

„učinil aj veky“ (Žid. 1:2)

„došli konce vekov“

(1. Kor. 10:11; Žid. 9:26)

„prítomného veku zlého“ (Gal. 1:4)

„preduloženia vekov“ (Efež. 3:11)

„v tomto veku, ale i v budúcom“

(Efež. 1:21)

Slovo OBDOBIE – DISPENZÁCIA

(grécky výraz: oikonomia zo slov: oikos – dom a nomos – zákon, z ktorého je anglický výraz ekonómia)

Význam slova: „správa vecí, hospodárenie, spôsob konania“. Každá doba v Božom pláne (aion) je spravovaná určitým spôsobom (oikonomia), keďže človek je zodpovedný ako správca pred Bohom.

Kľúčové verše:

„Vydaj počet zo svojej správy“ (Luk. 16:2)

„O správe milosti Božej“ (Efež. 3:2)

„Cieľom správy plnosti časov“ (Efež. 1:10)

OBDOBIA: ÚVOD

Andrew Ussher

Biblia, hoci nie je primárne historickou knihou, poskytuje komplexný a rozsiahly pohľad na vývoj v čase – počnúc človekom, ktorého Boh umiestnil do záhrady, a končiac nespočetnými zástupmi žijúcimi v dokonalom spoločenstve so svojím Bohom. Medzitým Biblia opisuje Boha, ktorý hovorí k človeku mnohými spôsobmi a za rôznych okolností, a tiež ľudskú reakciu na Božie slová.

Premýšľali ste niekedy nad významom tejto pravdy? Aký je účel stvorenia? Majú dejiny nejakú zastrešujúcu tému alebo cieľ? Ako chápeme zjavné rozdiely medzi tým, ako Pán hovoril s Adamom v záhrade,

s Abrahámom v chaldejskom meste Úr, s Mojžišom na vrchu Sinaj, so Svojimi učeníkmi na svahoch Olivového vrchu a s nami, Jeho ľuďom, dnes? Prečo sa Boží ľud na púšti mohol priblížiť k Bohu iba prostredníctvom kňazstva, zatiaľ čo my máme neobmedzený prístup do nebeskej svätyne a môžeme prichádzať s dôverou k trónu milosti?

Tieto a ďalšie otázky tvoria pozadie tejto série článkov, v ktorých sa pokúsime načrtnúť biblickú pravdu o obdobiach – vekoch (dispenzáciách – angl. „dispensations“). Preskúname Boží celkový zámer vo všetkom, čo koná, rôzne

spôsoby, ktorými nám ho postupne zjavil v priebehu ľudských dejín, a zodpovedajúce ocenenie, ktoré by nám to malo dať – úžas, múdrosť a slávu nášho zvrchovaného Pána.

Účelom týchto článkov nie je poskytnúť históriu učenia o biblických obdobiach, ani brániť toto učenie – teológiu proti konkurenčnému prístupu zmluvnej teológie alebo iných systémov biblického výkladu. Tieto články skôr preskúmajú chronologický vývoj Božieho zjavenia v priebehu biblického záznamu a zodpovedajúce dôsledky tohto zjavenia pre ľudí.

„Veky“ a „dispenzácie“

Písma jasne odkazuje na „vek“, napr. „Ale teraz pri skonaní vekov zjavil sa raz navždy na odstránenie hriechu svojou obeťou“ (Žid. 9:26); „aby v nasledujúcich vekoch ukázal nesmierne bohatstvo svojej milosti dobrotou na nás v Kristu Ježišovi“ (Efež. 2:7); „nie len v tomto veku, ale i v budúcom“ (Efež. 1:21).

W. E. Vine uvádza, že toto slovo „označuje obdobie neurčitej dĺžky alebo čas v súvislosti s tým, čo sa v danom období odohráva. Sila spojená s týmto slovom nespočíva toľko v skutočnej dĺžke obdobia, ako skôr v období poznačenom duchovnými alebo morálnymi charakteristikami.“

Je teda jasné, že z biblického hľadiska história nie je jednoducho nepretržitým sledom náhodných udalostí. Sú to éry alebo obdobia, ktoré sa vyznačujú konkrétnymi črtami určenými duchovnými podmienkami a morálnymi rysmi.

Slovo „dispenzácia“ je systém vlády a organizácie ľudstva, národa a spoločnosti podľa Božieho poriadku v konkrétnom období (starej a novej zmluvy, zákona a milosti, starého a nového režimu) a Božie jednanie s človekom v Bohom ustanovených obdobiach od počiatku sveta, až po jeho koniec. Je to

podobné správe rodiny. Hlava deleguje zodpovednosť za správu na jej členov, a potom od nich vyžaduje zodpovedné plnenie zverenej správy.

„Pravda o obdobiach“ (Dispensational Truth) je názov učenia, ktoré uznáva, že Boh v priebehu dejín zaobchádzal s človekom rôznymi, navzájom odlišnými spôsobmi. V každom z týchto vekov či ér, existovali jedinečné nariadenia alebo zjavenia od Boha, očakávania kladené na človeka a dôsledky plynúce z nesplnenia správcovských povinností.

Charakteristiky každého veku a dispenzácie

V každom z meniacich sa období Božieho konania s človekom sa prejavujú štyri špecifické charakteristiky. Mark Sweetnam ich vo svojej vynikajúcej knihe s názvom *Dispensations – God’s Plan for the Ages* (Dispenzácie – Boží plán pre veky) zhrnul takto:

Zjavenie – každé nasledujúce obdobie začína novým zjavením, alebo Božím slovom. To možno vysledovať napríklad v Jeho pokynoch Adamovi, Jeho sľuboch Noachovi, Jeho slovách k Abrahámovi, Jeho vyhláseniach Mojžišovi a Jeho priamom hovorení „v Synovi“, keď „Slovo sa stalo telom a stánilo medzi nami“ (Jána 1:14). Ešte v budúcnosti bude Jeho univerzálna vláda, keď sa vráti ako Kráľ kráľov, aby priamo vládol nad Svojím vesmírom.

Zodpovednosť – Nové zjavenie od Boha prináša človeku nevyhnutnú zodpovednosť. V každej etape Božieho jednania s Jeho stvorením bola človeku zverená špecifická zodpovednosť reagovať na dané zjavenie.

Vzbura – Človek v každej ére zlyhal v splnení požiadaviek, ktoré mu plynulo z Božieho zjavenia. V dokonalej záhrade Éden, ktorú Boh vyhlásil za „veľmi dobrú“, Adam žalostne zlyhal a svojou neposlušnosťou uvrhol ľudstvo do beznádeje. Nasledujúci „deň“ – aj keď bude

Kráľ vládnúť v spravodlivosti – zostane v srdciach padlých ľudí neposlušnosť; takže keď bude satan po 1000 rokoch prepustený, bude schopný zorganizovať márnú vzburu proti Kráľovi. V každej ére pretrváva neustála tendencia ľudstva k pádu.

Odplata – V Svojej dokonalosti a spravodlivosti je Božia reakcia na vzburu a zlyhanie človeka nevyhnutá. Každá éra v histórii bola napokon poznačená Božím súdom.

Sedem období

Pri dôkladnom zvážení celkovej histórie opísanej v Písme sa vynára sedem „cyklov“ vyššie uvedených črt, ktoré sa začínajú Božím prvým oslovením človeka Adama a vrcholia Božím priamym zjavením v „druhom človeku“ („poslednom Adamovi“), keď prevezme žezlo univerzálnej vlády a bude vládnúť nad zemou po dobu 1000 rokov. Týchto sedem období je v zjednodušenej forme znázornených v priloženej tabuľke.

NEMENIACE SA CHARAKTERISTIKY CEZ MENIACE SA OBDOBIA

Andrew Ussher

Jednou z (nespravodlivo) vznesených kritík proti tejto pravde je, že umelo rozdeľuje ľudské dejiny na obdobia, čím robí Božie posolstvá a konanie nesúrodnými a nesúvislými a zároveň poskytuje rôzne spôsoby spásy v rôznych časoch. Toto tvrdenie nie je pravdivé. „Pravda o obdobiach“ (Dispensational Truth) v žiadnom prípade nespochybňuje nemennosť Boha, ani nespravodlivo neporušuje univerzálne princípy, ktoré vždy riadili a vždy budú riadiť Jeho vzťah k stvorenému človeku.

Nemenné stálosti

Biblia jasne ukazuje postupný vývoj Božieho zjavenia ľudstvu v priebehu nasledujúcich vekov, ale existujú nemenné témy a pravdy, ktoré sa ako vlákno tiahnu všetkými obdobiami. Pravda o obdobiach vyznáva Boha, ktorý koná a „pôsobí všetko podľa rady svojej vôle“ (Efež. 1:11), aby prejavil slávu Svojej nemennosti prostredníctvom meniacich sa okolností a postupného vývoja v priebehu ľudskej histórie.

Spravodlivosť

Božia spravodlivosť, rovnako ako všetky Jeho vlastnosti, je absolútna a nemenná. Neexistuje jeden štandard spravodlivosti podľa zákona a iný štandard podľa milosti. Boh nesúdil hriech prísne v jednom režime, a potom ho prehliadal v inom. Jeho spravodlivý štandard zostal konštantný (a zostane konštantný) v každej ére biblického zjavenia, čo nakoniec vyvrcholí v pozemskom kráľovstve Krista, keď „kráľ bude kraľovať podľa spravodlivosti“ (Iza. 32:1). V každom veku bol človek meraný podľa tohto neúprosného štandardu Božej spravodlivosti. Tragicky, každý člen ľudskej rodiny nedosiahol tento štandard, s jednou slávnou výnimkou – človekom, Ježišom Kristom, ktorý je jedinečný v ľudskej skúsenosti, pretože dokonale odráža Božiu dokonalú spravodlivosť.

Milosť

Súčasná éra sa často nazýva „vek milosti“ a existuje množstvo biblických dôkazov na podporu tohto označenia. Napríklad Jána 1:17 porovnáva zákon

a milosť tým, že uvádza: „Lebo zákon je daný skrze Mojžiša; milosť a pravda stala sa skrze Ježiša Krista“. Pavel píše o „správe milosti Božej“ (Efež. 3:2) a veľmi jasne rozlišuje medzi zákonom a milosťou v pasážach, ako Galatským 2:21: „Nepohľadám milosťou Božou. Lebo ak je spravodlivosť skrze zákon, tedy Kristus nadarmo zomrel“. V liste Títovi píše: „Lebo sa zjavila milosť Božia, spasiteľná všetkým ľuďom“ (2:11). Hoci je zrejmé, že milosť je charakteristickou črtou súčasného obdobia, je úplne jasné, že milosť je neustálou základnou črtou všetkých Božích vzťahov s padlým ľudstvom. Bola to milosť, ktorá priviedla Boha do záhrady v chládku dňa, aby zavolať padlého Adama. Bola to milosť, ktorú Noach našiel v očiach Pána (1. Moj. 6:8) a bola to milosť, ktorá spôsobila, že Boh opakovane konal v láskavosti a súcite voči Svojemu vzbúrenému pozemskému ľudu. Peter ho výstižne opisuje: „Boh každej milosti“ (1. Pet. 5:10).

Viera

Podobne, viera bola vždy základom, na ktorom Boh udeľuje požehnanie mužom a ženám. Nie je potrebné žiadne veľké vysvetlenie – jednoduché prečítanie listu Židom 11 to jasne dokazuje. Text siaha až k Ábelovi a používa jeden príklad za druhým, ktoré pokrývajú početné obdobia v dejinách Starého zákona, aby dokázal, že „bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu“ (Žid. 11:6). Akýkoľvek náznak, že podľa zákona Boh uznával „skutky“, ale vo veku milosti vyžaduje „vieru“, je hrubým skreslením jasného biblického zjavenia a absolútne nie je presným opisom pravdy o obdobiach.

Spasenie

Vždy existoval a vždy bude existovať len jeden základ pre odpustenie hriechov a dosiahnutie spasenia – „jediná obeť za hriechy“, ktorú priniesol Pán Ježiš Kristus na kríži (Žid. 10:12). Jeho krv predstavuje

univerzálny základ, na ktorom môže svätý Boh byť „spravedlivý a ospravedlňujúci toho, kto je z viery Ježišovej“ (Rim. 3:26). Hriechy ľudí pod zákonom neboli odstránené obeťami zvierat (Žid. 10:11) – boli odstránené jedinou veľkou obeťou za hriechy, ktorú priniesol jediný dokonalý zástupca, „ktorý dal sám seba ako výmenné za všetkých“ (1. Tim. 2:6).

Poslušnosť

Základná požiadavka Boha na človeka bola v každom veku rovnaká – poslušnosť Božiemu zjaveniu. Poslušnosť nie je črtou „zákona“, ktorá bola v dobe milosti odložená. „Kresťanská sloboda“ nie je slobodou robiť, čo sa komu zachce; je to sloboda poslúchať Boha. Tragickou charakteristickou črtou prvého človeka bola neposlušnosť (Rim. 5:19) a, žiaľ, táto črta charakterizuje ľudstvo odvtedy. Dokonca aj v dnešnej dobe milosti Boh vyžaduje poslušnosť – najprv voči evanjeliu (2. Tes. 1:8; 1. Pet. 4:17), a potom od Svojho vykúpeného ľudu (Rim. 6:16; Gal. 5:7; Fil. 2:12).

Záver

Dúfajme, že tento stručný prehľad ukazuje, že pravda o obdobiach umelo nerozdeľuje Božie slovo, aby naň vtláčila vopred stanovený systém alebo rámec a vytvorila rozdiely a nezrovnalosti v Božom konaní s človekom v rôznych vekoch. Skôr uznáva odlišnosti, ktoré očividne jestvujú a zároveň prijíma nemenný, úplný charakter Boha k samému Sebe a Svojej pravde, ktorý sa prejavuje voči Jeho najvyššiemu stvoreniu postupným spôsobom v každej etape ľudských dejín.

Teraz sa budeme zaoberať každým jednotlivým obdobím (vekom) a Božím zriadením (dispenzáciou) v ňom v chronologickom poradí. Budeme skúmať charakteristické črty a načrtujeme postupné zjavovanie Božích zámerov, ktorými sa Boh približuje k Svojemu konečnému cieľu – oslávenie Seba samého vo Svojom Synovi.

1. OBDOBIE: NEVINNOSŤ

Andrew Ussher

Naše mysle s ťažkosťou vnímajú nedotknutú krásu, slávu, majestátnosť a dokonalosť, ktoré charakterizovali prvé obdobie ľudskej histórie. Vševidiaci Boh s vševedúcou múdrosťou a prozreteľnosťou prezrel všetko, čo existovalo v tomto blaženom stave a vyhlásil to za „veľmi dobré“ (1. Moj. 1:31). Nevieme, ako dlho trvalo toto obdobie dokonalosti. Ale vieme, že skončilo neopísateľnou tragédiou!

Toto prvé zo siedmich rôznych období a jeho správa (zriadenie), ktoré tvoria panorámu Božieho konania s ľudstvom, slúži v mnohých ohľadoch ako zárodok toho, čo sa bude odohrávať v každej nasledujúcej ére. Cyklus, ktorý sa bude opakovať vo všetkých nasledujúcich érach: nové zjavenie od Boha, príslušná zodpovednosť uložená človeku, vzbura človeka proti Bohu a neposlušnosť Jeho pokynom a nakoniec Boží spravodlivý súd nad človekom za jeho neposlušnosť.

Rimanom 15:4 nám hovorí, že „všetko, čo je tam prv napísané, je napísané na naše poučenie“. Podobná poznámka sa nachádza (hoci s odkazom na tých v dobe zákona) v 1. Korintánom 10:11: „A toto všetko sa dialo tamtým predobrazne, a je napísané na naše napomenutie, ku ktorým došli konce vekov“. Keď uvažujeme o každom období, mali by sme si uvedomiť, že hoci sme v týchto obdobiach nežili a dané pokyny a zverené zodpovednosti patrili priamo tým, čo vtedy žili, že sú dôležitými lekciami zaznamenanými pre naše poučenie.

Zjavenie

1. Mojžišova 2:16-17 opisuje priamy rozhovor Boha s Jeho najvyšším stvorením, človekom, ktorému zveril vládu nad

stvoreným svetom. Všimnite si, ako jasne, zrozumiteľne, jednoducho a jednoznačne Boh zjavuje Svoju myseľ a vôľu. Na Jeho zámere ani pokynoch nie je nič nejasné ani neurčité. Všimnite si tiež autoritu Jeho slov. Text nám hovorí, že Pán „prikázal“ človeku. Nebol to návrh ani odporúčanie – bol to jasný, autoritatívny príkaz. „A Hospodin Bôh prikázal človekovi a riekol: Z ktoréhokoľvek stromu rajského budeš slobodne jesť, ale zo stromu vedenia dobrého a zlého nebudeš jesť, lebo toho dňa, ktorého by si jedol z neho, istotne zomrieš.“

Zodpovednosť

Predtým, ako dal Boh vyššie uvedené pokyny človeku, vysvetlil mu jeho privilegované postavenie a s ním súvisiacu zodpovednosť vo vzťahu k stvoreniu, ktorého bol vládcom: „... vládnete nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom i nad každým živým tvorom, ktorý sa plazí na zemi“ (1. Moj. 1:28). Človek mal od Boha jedinečné správcovstvo – vykonávať nadvládu a autoritu nad všetkým, čo vzišlo z Božích rúk a viesť toto stvorenie k jeho neobmedzenému potenciálu a naplneniu príslubu. Kľúčovým prvkom na splnenie tejto zodpovednosti opísanej v 1. kapitole bola poslušnosť jednoduchým pokynom uvedeným v 2. kapitole. Poslušnosť je jedinou legitímnou odpoveďou človeka na Božie pokyny – a Boh ju vyžadoval v každom veku.

Všimnite si, že požadovaná poslušnosť nemala človeku ublížiť, ani ho o niečo pripraviť. Božie zjavenie umožňovalo a poskytovalo slobodu – všetko, čo človek potreboval, mu Boh poskytol. Nielen to,

ale aj ďaleko nad rámec jeho základných potrieb Boh ho hojne zásoboval všetkým, čo si človek mohol legitímne želať. Najlepší možný život pre človeka by bol život v poslušnosti Božím pokynom, v prijatí Božieho zámeru a v bezvýhradnom odovzdaní sa Pánovým plánom. To sa nikdy nezmenilo a platí to absolútne aj pre nás dnes. Jeho prikázania nie sú nikdy na našu škodu, ale vždy sú pre naše konečné dobro.

Vzbura

Žiaľ, táto cesta nebola tá, ktorú si zvolili naši dávni predkovia. Rozprávanie sa rýchlo presúva z blaženého, nevinného prostredia na konci 2. kapitoly do tmavej, nepredvídateľnej tragédie 3. kapitoly a nie je prehnané tvrdiť, že veci už nikdy nebudú také ako predtým. Satanovo pokúšanie, Evin podvod a Adamova neposlušnosť sú archetypmi a ukazujú tragické črty hriechu a neposlušnosti, ktoré sa stali charakteristickým znakom padlého ľudstva.

Všimnite si, ako diabol skreslil Božie slovo. Pôvodný Boží príkaz bol pozitívny a povzbudzujúci – „Z ktoréhokoľvek stromu rajského budeš slobodne jesť“ (1. Moj. 2:16). Ale diabol to úmyselne skreslil slovami: „Či naozaj riekol Bôh: Nebudete jesť z niktoreho stromu rajského?“ (1. Moj. 3:1). To, čo povedal, bolo blízke tomu, čo povedal Boh, ale nebolo to presne to, čo povedal. Pri tejto lekcii si musíme dávať pozor. Nechajte Božie slovo znamenať presne to, čo jasne hovorí. Jeho pokyny zvyčajne nie sú tajomné ani alegorické; sú jednoduché a priame.

Diabol potom okamžite prešiel k spochybňovaniu Božieho charakteru. V podstate povedal: „Boh nechce pre vás to najlepšie – snaží sa vás o niečo pripraviť – vie, že ak budete jesť z tohto stromu, prinesie vám to úžasnú slobodu a rozšíri vaše životné skúsenosti“. Tento úhlavný

nepriateľ nikdy nezmenil svoju taktiku. Aj dnes zvädza mysle ľudí tými istými lžami.

Evina odpoveď, hoci úmyselne necitovala Božie slovo nesprávne, prezrádza nedbanlivé zapamätanie a uplatnenie Božieho slova. Je „blízko“ keď cituje Boha, ktorý hovorí: „Nebudete jesť z neho ani sa ho nedotknete, aby ste nezomreli!“ (3:3), ale nie je presná. Diabol sa chopil tohto nesprávneho citátu a okamžite povedal: „Istotne nezomriete“ (3:4). Musíme byť veľmi opatrní pri čítaní, porozumení, zapamätávaní a citovaní Božieho slova. Pavel napomínal Timotea, aby bol usilovný, „ktorý krojí slovo pravdy, ako sa patrí“ (2. Tim. 2:15).

Po tragickom pokušení diabla a oklamaní Evy nasleduje Adamova neposlušnosť. Nevieme o čom rozmýšľal, keď „s otvorenými očami“ neposlúchol Boha a porušil jasný Boží príkaz, ktorý mu bol daný (Rim. 5:19).

Odplata

Spolu s pôvodným príkazom Boh varoval, že neposlušnosť prinesie súd, a Boh je verný Svojmu slovu. Táto prvá vzbura mala osobné následky: konkrétne rozsudky vynesené nad hadom, nad ženou a nad mužom, a ďalekosiahle dôsledky poškvrnenia a zlorečenia celého stvorenia. Hriech má vždy následky. Nikdy by sme nemali zabúdať, že hoci poslušnosť má veľkú cenu, za neposlušnosť sa platí vždy oveľa viac.

Povzbudivé je, že práve uprostred súdu nachádzame prvú zmienku o Božom konečnom diele spásy a víťazstva v zaslúbení o semene ženy, ktoré rozdrťí hlavu nepriateľa. Po tisícročia zostávalo toto zaslúbenie nenaplnené, ale nakoniec, v plnosti času, Boh poslal Svojho Syna „narodeného zo ženy“ a tento Spasiteľ splnil zaslúbenie a Svojou smrťou zničil toho, kto tak úspešne zničil krásu, nádheru a nevinnosť Édenu.

2. OBDOBIE: SVEDOMIE

Andrew Ussher

Obdobie svedomia trvalo takmer 1700 rokov, od konca 3. kapitoly knihy Genezis do začiatku 7. kapitoly tej istej knihy. Začalo sa tragickým pádom človeka a jeho vyhnaním z rajskej záhrady a skončilo sa katastrofálnym súdom celosvetovej potopy. Fyzicky sa svet v tejto ére veľmi líšil od nášho dnešného (2 Pet. 3:3-7), ale morálne sa vyznačoval pozoruhodne podobnými črtami, ako naša narcistická spoločnosť 21. storočia (Mat. 24:37-39). Bolo to obdobie charakterizované rýchlym morálnym úpadkom a hlbokou vzburou proti Bohu; napriek tomu prostredníctvom jeho vývoja vidieť Božiu pozoruhodnú milosť zachovať verné semeno a ďalej napĺňať Svoj vykupiteľský zámer. Z tejto druhej „fázy“ Božieho jednanja s človekom – obdobia svedomia – si preto môžeme vziať užitočné ponaučenia.

Zjavenie

Slovo „svedomie“ doslova znamená „spoluvedomie“ a opisuje stav človeka, keď neposlušne zjedol ovocie zo zakázaného stromu v strede záhrady. Boh opísal dôsledky: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás, aby vedel dobré i zlé“ (1. Moj. 3:22). Človek mal teraz vedomie, ktoré zdieľal s Bohom – schopnosť rozlišovať medzi morálne správnym a morálne nesprávnym.

Zodpovednosť

Tento vnútorný regulátor, ktorý umožňuje človeku rozlišovať medzi tým, čo je samo o sebe dobré a Bohu príjemné, a tým, čo je samo o sebe zlé a Bohu odporne, vytvára veľmi jasnú povinnosť zodpovedať sa. Pavel v liste Rimanom 2:15 o pohanoch hovorí: „ukazujú dielo zákona napísané vo svojich srdciach; o čom spolu

svedčí aj ich svedomie, ako spolusvedčia aj ich myšlienky, ktoré sa navzájom obviňujú alebo aj vyhovárajú“. Pavel, hovoriac v Skutkoch 24:16 o sebe, uvádza: „... snažím sa, aby som mal vždycky svedomie, prosté úrazu pred Bohom i pred ľuďmi“.

Slovo Pána adresované Kainovi odkazuje na zmysel „dobra a zla“, ktorý mal riadiť správanie človeka po páde: „Prečo si sa rozpálil hnevom, a prečo opadla tvoja tvár? Či, keď budeš dobre robiť, nebude povznesená a veselá? A keď nebudeš dobre robiť, hriech leží pri dveriach, a jeho túžba sa nesie po tebe“ (1. Moj. 4:6-7). Vnútorne svedomie človeka, ktoré mu dáva poznanie dobra a zla, robí človeka zodpovedným voči Bohu, aby konal dobro a vyhýbal sa zlu. Nie je zaujímavé, že my veriaci dnes po tisícročiach máme napomenutie: „Nech sa vám oškliví zlé a pridržajte sa dobrého“ (Rim. 12:9)? Musíme byť veľmi opatrní, aby sme si zachovali citlivé svedomie formované a tvarované Písmom, a nie spálené alebo zdeformované hodnotami bezbožnej spoločnosti okolo nás.

Vzbura

V tomto druhom období je pozoruhodný rýchly, prudký a neúprosný vplyv hriechu na padlé ľudstvo. Nebolo to postupné upadanie do neposlušnosti, ani jemné odkláňanie sa od Božích noriem. Prvý človek narodený do padlého rodu (Kain) spáchal vraždu a svoju zlosť, žiarlivosť a hnev nenasmeroval na cudzinca, ale na svojho vlastného brata! Pokračoval v priamom vzdore proti Bohu a stal sa hlavou rodokmeňa poznačeného neposlušnosťou, sebeckosťou, morálnou zvrátenosťou a otvorenou hriechosťou. V priebehu šiestich generácií čítame

o mužovi menom Lámech (1. Moj. 4:18-24), ktorý sa chválil svojimi vražednými skutkami, vyťahoval sa tým, že prekonal Kaina, vyzdvihoval svoje nemorálne bigamné vzťahy (prvá zmienka v Biblii o mužovi s dvoma ženami) a stelesňoval rozšírenie svetového poriadku, v ktorom bol Boh vylúčený zo Svojho vlastného stvorenia. Je desivé pozorovať, že Lámech by mohol byť „vzorovým príkladom“ moderného humanistického životného štýlu 21. storočia, ktorý ovláda a charakterizuje náš súčasný svet.

Nakoniec sa vzbura človeka tak zhoršila a rozmnožila, že Boh vyniesol Svoj verdikt: „Hospodin videl, že sa množí zlosť človeka na zemi, a že všetko, čo vytvorila myšlienky jeho srdca, je len zlé po všetky dni“ (1. Moj. 6:5). Aký smutný komentár k ničivým dôsledkom hriechu pre Božie vrcholné stvorenie!

Je však dôležité poznamenať, že aj v tejto pochmúrnej duchovne neúrodnej krajine existoval verný zvyšok, ktorý prinášal Bohu česť a slávu. Na miesto verného Ábela (prvého človeka identifikovaného v „línii viery“ opísanej v liste Židom 11) Boh povýšil Seta. Eva pri narodení svojho tretieho syna povedala: „Boh mi dal náhradou iné semä namiesto Ábela, ktorého Kain zabil“ (1. Moj. 4:25).

Na konci 4. kapitoly 1. Mojžišovej sa uvádza, že „vtedy začali vzývať meno Hospodinovo“ (v. 26). Keď prejdeme celou dobou milosti, vidíme dvoch pozoruhodných mužov, ktorí obaja žiarili ako jasné svedectvá o Bohu v ostrých kontrastoch s duchovnou temnotou svojho okolia. O Enochovi čítame dvakrát, že „chodil s Bohom“ (1. Moj. 5:22, 24) a Nový zákon rozširuje toto ocenenie tým, že uvádza, že „sa ľúbil Bohu“ (Žid. 11:5). List Židom 11 nám tiež hovorí, že „vierou“ bol „prenesený, aby nevidel smrti“, čo nám dáva krásne predznamenanie vytrhnutia Cirkvi, na ktoré veriaci dnešnej doby s napätím čakajú.

V tejto dobe sa objavil aj Noach, ktorý je podobne vyzdvihnutý v liste Židom 11 pre svoju vieru a poslušnosť pri nasledovaní Pánových pokynov. Nech sú títo dvaja pozoruhodní muži povzbudením pre nás v tejto temnej dobe. Duchovné podmienky môžu byť pochmúrne a spoločnosť môže byť charakterizovaná morálnym úpadkom a prehlbujúcou sa temnotou, ale stále je možné – vlastne je to naše povolanie – ľúbiť sa Bohu, zostať Mu verní a byť používaní, aby sme prinášali česť a slávu Jeho menu.

Odplata

Ako v každom období, aj v tomto prípade vzbura človeka nevyhnutne viedla k Božej odplate, a časová os tohto druhého obdobia sa neúprosne posúvala k veľkolepému Božiemu zásahu. Rozsah tohto článku zďaleka nestačí na to, aby sme sa zaoberali ničivými globálnymi dopadmi celosvetovej potopy opísanej v 1. Mojžišovej 7; pre nás všetkých by však bolo dobré prečítať si biblický záznam týkajúci sa tejto udalosti. Nie je to mýtus ani „legenda o potope“. Jazyk nie je alegorický ani obrazový; je skutočný a doslova ničivý. Pán v 1. Mojžišovej 6:13 hovorí o ľudstve: „zkazím ich aj so zemou,“ a Peter jasne hovorí, že „vtehdajší svet, zatopený vodou, zahynul“ (2. Pet. 3:6). Na konci prvého obdobia sme si všimli Božiu spravodlivú nenávisť voči hriechu a istotu, prísnosť a nevyhnutnosť Jeho súdu. Táto lekcia sa opäť zdôrazňuje na konci tohto druhého obdobia.

Ako budeme naďalej vidieť v každom nasledujúcom veku, Boží vykupiteľský zámer pokračuje. Druhé obdobie končí celosvetovým, globálnym zničením, ale cez vody súdu pláva Bohom poskytnutý koráb, ktorý nesie osem vzácných duší. Ľudský rod bude pokračovať. Božie zámery nebudú zmarené. Línia viery zostane zachovaná. Sľub o „semene ženy“ zostane nedotknutý.

3. OBDOBIE: ĽUDSKÁ VLÁDA

Andrew Ussher

Ako sme videli, obdobie svedomia A trvalo až do konca 7. kapitoly 1. knihy Mojžišovej a skončilo sa katastrofickým súdom v podobe celosvetovej potopy. Ďalšia kapitola v rozvíjajúcej sa panoráme Božieho konania s ľudstvom začala v 8. kapitole 1. knihy Mojžišovej, keď sa vody potopy stiahli a Boh uzavrel zmluvu s Noachom. Toto obdobie v dejinách ľudstva trvalo približne 425 rokov, pokrývalo štyri kapitoly (1. Moj. 8-11) a vyvrcholilo Božím zásahom v súde proti človeku na rovine v zemi Sineára, keď „tam zmiatol Hospodin jazyk celej zeme a odtiaľ ich rozptýlil Hospodin po tvári celej zeme“ (1. Moj. 11:9).

Zjavenie

Schopnosť rozlišovať medzi dobrom a zlom, ktorá bola zavedená v dobe svedomia, pokračovala aj v tomto veku. K tomu však boli pridané veľmi konkrétne pokyny, dané Noachovi po jeho vyjdení z archy. Bol zopakovaný pokyn, daný Adamovi a jeho potomkom, aby osídlili zem a vládli v mene Boha. V tomto bode boli poskytnuté ďalšie podrobnosti s cieľom posilniť vládnu autoritu a správcovstvo človeka – upevnila sa jeho vláda nad ríšou zvierat (1. Moj. 9:2) a zdôraznila sa jeho zodpovednosť chrániť a udržiavať hodnotu ľudského života (1. Moj. 9:6). V dnešnej dobe, ovplyvnenej darwinizmom a humanizmom, nemôžeme dostatočne zdôrazniť jedinečnosť ľudského života, ako sa opakuje v tomto verši: „Kto vyleje krv človeka, toho krv bude vyliala človekom, lebo na obraz Boží učinil Bôh človeka.“

Najdôležitejšie je, že Božie poslanstvo na začiatku tejto éry sa netýkalo len zodpovednosti človeka za prírodu,

ale aj jeho vzťahu k blíznym. Snád najvýraznejším rysom Božieho zjavenia, ktorým sa táto éra začala, je uzavretie bezpodmienečnej zmluvy medzi Bohom a človekom, podľa ktorej sa Boh zaviazal, že už nikdy nezničí svet potopou (1. Moj. 9:8-17). Táto zmluva bola večná a absolútna; nebola podmienená poslušnosťou človeka. Boh sa zaviazal splniť Svoj sľub jasným, jednoznačným a doslovným vyjadrením. Toto je jedna z viacerých takýchto zmlúv, ktoré Boh uzavrel s človekom, a je dôležité, aby sme každú z nich chápali rovnako – doslovne, jasne a priamo. Alegorický výklad biblických zmlúv viedol k mnohým nesprávnym interpretáciám biblického zjavenia.

Zodpovednosť

Toto nové Božie poslanstvo kladlo na človeka priamu zodpovednosť. Božie pokyny boli jasné: človek mal rozširovať a osídľovať zem, vládnuť v mene Boha a uvedomiť si svoju jedinečnosť danú Bohom – „Boh stvoril človeka na svoj obraz“. Človek mal byť zodpovedný za vytvorenie spoločenského poriadku a spravodlivosti na základe tejto základnej reality, ktorá uznávala a odrážala jeho jedinečnú podstatu smerujúcu k Bohu, a tým aj jeho dôstojnosť a zodpovednosť voči Bohu, na ktorého obraz bol stvorený.

Vzbura

Slabosť a zlyhanie človeka sa v tomto období prejavujú veľmi rýchlo. Mark Sweetnam píše: „Príliš skoro vidíme muža, ktorému bola zverená vláda, ako leží nahý v opitosti vo svojom stane“. Ako tragické! Noach, veľký hrdina viery,

ktorý pozoruhodne poslúchol Boha, sa oddal pôžitkom z plodov svojej vinice a „pil víno a opil sa“. Mimochodom, toto je prvá zmienka o alkohole v Písme. Podľa „zákona prvej zmienky“ by sme všetci mali múdro rozpoznať stratu kontroly, hanbu a tragické dôsledky spojené s alkoholom v tomto príbehu a podľa toho riadiť svoje správanie.

V nasledujúcich generáciách sa však vzburá človeka výrazne znásobila. Vnuk Noacha menom Nimrod (1. Moj. 10:8) sa stal charizmatickým, mocným politickým a spoločenským vodcom. Jeho meno znamená „vzbúrelec“ a ukázal sa byť svojmu menu verný. Postavil sa proti Bohu a zhromaždil okolo seba ľudí vo vzbuře proti Božiemu zámeru. Kapitola 10 hovorí: „Počiatkom jeho kráľovstva bol Babylon v zemi Sineár“ (v. 10). Potom nám kapitola 11 hovorí, že „sa rušali od východu, že našli rovinu v zemi Sineáre a bývali tam“ (v. 2). Božie pokyny boli jasné – rozptýľte sa a osídlite zem. Ľudia však vzdorovito povedali: „Nie. Usadíme sa tu a zhromaždíme sa“. Všimnite si ich aroganciu a sebecké motívy: „Postavme si mesto a vežu, ktorej vrchol bude siahať až do neba. A urobme si meno, aby sme neboli rozptýlení po tvári celej zeme“ (11:4). Nebolo to nevinné, neškodné stavebné dielo; bol to akt priameho vzdoru proti Bohu, úmyselná neposlušnosť voči Jeho pokynom a presadzovanie nezávislosti a sebestačnosti človeka. Motívy a metódy Nimroda a ľudí, ktorých viedol, sa tragicky opakovali v priebehu ľudskej histórie a dodnes sa prejavujú s tragickými následkami.

Odplata

Božia reakcia na vzburu ľudí vo veršoch 5–9 bola rýchla, úmyselná, rozhodná a účinná – ako je to vždy v prípade Božej odplaty. Je veľmi dôležité, aby sme si všetci pamätali, že „náš Boh je aj oheň spaľujúci“ a že zdravá, úctivá bázeň pred Bohom je pre nás všetkých nevyhnutnou vlastnosťou,

najmä pre tých z nás, ktorí sme Jeho deťmi. Boh nielen videl, čo urobili, ale aj dokázal dokonale posúdiť, prečo to urobili. Nielen pochopil ich činy, ale aj jasne rozpoznal, že tieto činy boli len prejavom ich otvorenej vzbury proti Jeho autorite, Jeho slovu a Jeho zámerom. S charakteristickou a nečakanou rýchlosťou tak zmiatol ich jazyk, odstránil ich schopnosť spojiť sa v ich bezbožnom podniku a zanechal dielo ich rúk v troskách.

W

JE ZAUJÍMAVÉ VIDIEŤ, AKO
BOŽIE SÚDY NAPOMÁHAJÚ JEHO
ZÁMEROM. BOH PAVEDAL:
„ROZPTÝĽTE SA A NAPĽŇTE ZEM“.

Je zaujímavé vidieť, ako Božie súdy napomáhajú Jeho zámerom. Boh povedal: „Rozptýľte sa a naplňte zem“. Ľudstvo odpovedalo: „Nie“. Bezprostredným výsledkom Božej ruky, ktorá zasiahla v súde bolo, že „ich rozptýlil Hospodin odtiaľ po tvári celej zeme a prestali stavať mesto“ (v. 8). A potom, takmer na zdôraznenie, verš 9 hovorí: „Odtiaľ ich rozptýlil Hospodin po tvári celej zeme“. Vzburá človeka nikdy úspešne nezabráni naplneniu Božieho zámeru.

Keď sa toto obdobie chýlilo ku koncu, vidíme, že niť Božieho zaslúbenia pokračovala ďalej – ako to býva vždy. Božie plány a zámery nikdy nezlyhajú. V rodokmeňoch, ktoré uzatvárajú kapitolu 11, sa po prvý raz spomína meno „Abram“. Táto postava, „otec veriacich“, bude mať pozoruhodné vzťahy s Bohom. Kapitola 12 bude znamenať dramatický zlom v Božom pohľade na ľudské dejiny, keď sa pozornosť odkloní od všeobecných vzťahov Boha s ľudstvom a veľmi konkrétne sa zúži na jedného človeka a líniu viery, ktorá z neho vzíde.

4. OBDOBIE: ZASLÚBENIE

Andrew Ussher

V 1. Mojžišovej 12 je zaznamenaný dramatický vývoj Božieho konania v ľudskej histórii. Až do tohto bodu boli Jeho zámary zamerané na ľudstvo ako celok. V 1. Mojžišovej 12 vyberá jedného muža, Abrama, a začína konať v ňom a skrze neho; dáva mu pozoruhodné sľuby a zaväzuje sa ich splniť prostredníctvom neodvolateľnej zmluvy. Tieto sľuby boli zopakované Abrahámovmu synovi Izákovi a jeho vnukovi Jakobovi; spomína ich aj Jozef tesne pred svojou smrťou na konci 1. knihy Mojžišovej. Nový zákon, komentujúc túto éru Božieho konania s človekom, uvádza: „A zaslúbenia boli povedané Abrahámovi a jeho semenu“ a poukazuje na to, že zákon prišiel „štyristo tridsať rokov po tom“ (Gal. 3:16–17). Toto je jedno z jasných potvrdení z pohľadu Nového zákona o Božom konaní s človekom v rôznych obdobiach. Obdobie zaslúbenia teda zodpovedá času patriarchov a vedie nás od 1. Mojžišovej 12 po 2. Mojžišovu 12, keď sa národ izraelský oslobodí z egyptského otroctva, prejde Červeným morom a nakoniec dostane zákon od Mojžiša na vrchu Sinaj.

Zjavenie

Obdobie začína priamym zjavením Boha Abramovi v Mezopotámii. 1. Mojžišova 12 nám opisuje, ako Pán hovoril s Abramom v Chárane, ale Štefan nám hovorí, že „Bôh slávy sa ukázal nášmu otcovi Abrahámovi, keď bol v Mezopotámii, prv ako býval v Chárane“ (Skut. 7:2). V Úre dal Boh Abramovi jasný pokyn, aby opustil svoju zem a rodinu a išiel „do zeme, ktorú ti ukážem“. Potom v Chárane Boh zopakoval tento pokyn a pridal zaslúbenie: „Učiním

ťá veľkým národom, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno a budeš požehnaním. A požehnám tých, ktorí ťa žehnajú, a tých, ktorí ti zlorečia, preklajem, a budú požehnané v tebe všetky čelade zeme“ (1. Moj. 12:2-3). Abramovi bolo sľúbené územie, potomstvo a Božie požehnanie. V 1. Mojžišovej 15 Boh opakuje Svoje sľuby Abramovi a pridáva konkrétne podrobnosti o jeho potomstve (verše 4–5) a o území (verše 18–21). V 1. Mojžišovej 17 Boh opäť hovorí Abramovi a mení mu meno na Abrahám, aby vyjadril, že sa stane otcom mnohých národov. Boh tiež dal Abrahámovi jasný pokyn, že on a všetci jeho mužskí potomkovia musia byť obrezaní; tým sa poskytol vonkajší znak zmluvného vzťahu medzi nimi a Bohom.

Zodpovednosť

Jednou konkrétnou zodpovednosťou, ktorá bola zverená Abrahámovi a v širšom zmysle aj jeho potomkom, bolo veriť Bohu.

W

JEDNOU KONKRÉTNOU
ZODPOVEDNOSŤOU, BOLO VERIŤ
BOHU.

Hoci je tento príkaz veľmi jednoduchý, je nesmierne hlboký. Je to jediná prijateľná odpoveď na Božie zaslúbenia. Nový zákon to komentuje nasledovne: „Abrahám uveril Bohu“ (Rim. 4:3), „nepochyboval o Božom zaslúbení v nevere, ale bol posilnený vo viere“ (Rim. 4:20), „Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť“ (Gal. 3:6), a „Vierou Abrahám, súc volaný, poslúchol, keď mu Bôh kázal, aby vyšiel zo svojej vlasti a išiel na miesto, ktoré mal

dostať za dedičstvo; a vyšiel, nevediac kam ide“ (Žid. 11:8).

Je dobré, aby sme si dnes – aj v tomto veku milosti – pamätali, že veriť Bohu je našou najväčšou zodpovednosťou. Je to prvý jednoduchý krok k spásu a mal by byť charakteristickým znakom nášho života ako Jeho detí. Viera, dôvera, poslušnosť a závislosť sú základnými požiadavkami života, ktorý ctí Boha a prináša Mu slávu.

Vzbura

Žiaľ, ako v každom období, aj tu sa s postupom príbehu rýchlo objavuje neúspech. Abram, veľký muž viery na začiatku kapitoly 12 Prvej knihy Mojžišovej, na jej konci opustil zem, ktorú mu Boh sľúbil, a odišiel do Egypta. Tam, ovládaný strachom a neistotou, vezme veci do vlastných rúk, klame o svojom vzťahu so svojou ženou Sárrou a pred katastrofou unikne len vďaka Božiemu zásahu.

O niekoľko kapitol neskôr, v 1. Mojžišovej 16 (po tom, čo v kapitole 15 dostal ďalšie obrovské zjavenie a zmluvné sľuby od Boha), Abram opäť vezme veci do vlastných rúk, podnecovaný svojou manželkou Sárrou. História bola navždy poznačená dôsledkami tejto smutnej, nečakanej kapitoly Abramovho života – jeho zväzku s Hagar, narodenia syna Izmaela a potomkov, ktorí z neho vzišli.

**ABRAMOVE ZLYHANIA SA V JEHO
POTOMKoch LEN ZOSILNILI A
ZNÁSOBILI.**

Tragicky sa Abramove zlyhania v jeho potomkoch len zosilnili a znásobili. Izák zopakoval cestu svojho otca do Egypta a zopakoval aj jeho podvod týkajúci sa manželky. Jakob mal počas celého svojho života nelichotivý, charakteristický sklon k podvodom. Najtragickejšie zo všetkého bolo, že Jakobovi potomkovia boli nakoniec

poznačení neverou a rebéliou, že ani jeden z dospelých, ktorí boli triumfálne vykúpení z egyptského otroctva, nemal dovolené vstúpiť do zaslúbenej zeme (okrem Jozua a Kálefa).

Odplata

Prvé kapitoly 2. knihy Mojžišovej opisujú otroctvo v Egypte, ktoré držalo deti Izraela v zajatí celé stáročia. Obrátili sa k bohom Egyptanov a stali sa modloslužobníkmi. Nakoniec Egypt pocítil Boží hnev, keď faraón zatvrdil svoje srdce a neposlúchol Božím pokynom. Najtragickejšie však je súdenie Abrahámových potomkov pre ich otvorenú vzburu a zjavné odvrátenie sa od viery. List Židom 3 jasne ukazuje, že Boh sa rozhodol pre priamu odplatu voči neveriacim ľuďom a „prisahal vo svojom hneve“, že nevojdú do Jeho odpočinku.

Záver

Rovnako, ako v každom období, aj v ére zaslúbenia existuje niť Božieho zámeru, ktorá prechádza napriek všetkým ľudským zlyhaniam. Boží konečný plán bude pokračovať – ako vždy! Zákon bude daný Mojžišovi na Sinaji; vyjadruje Božiu spravodlivosť a poskytuje krásne predzvesti Kristovho konečného plánu. Jozua a Kálef verne povedú ľud do zaslúbenej zeme. Božie zmluvy zostanú neotrasiteľné a Jeho neustále zjavenie bude pokračovať.

Z tohto obdobia zaslúbení sa môžeme naučiť dôležité praktické lekcie. Charakteristickým znakom Abrahámovho života bolo, že uveril Bohu. Všetci máme v tomto ohľade veľký priestor na zlepšenie. Poučme sa však aj z nebezpečných dôsledkov nevery a neposlušnosti. Hriech má vždy dôsledky – aj pre veriacich. Je rozumné vidieť ďalekosiahle a dlhotrvajúce dôsledky vyplývajúce z jediného činu neposlušnosti v živote verného človeka. Nech Pán zachová každého z nás.

5. OBDOBIE: ZÁKON

Andrew Ussher

Učenie o obdobiach – dispensáciách je pohľad na biblické zjavenie, ktoré uznáva rozdiely v spôsobe, akým Boh riadi Svoje zámery pre človeka a prostredníctvom človeka v priebehu rozsiahlej histórie vykúpenia, pričom prijíma Svoje nadradené zámery osláviť Svoje meno. Jedným z najjasnejších dôkazov tohto učenia je rozdiel, ktorý sa v Písme robí medzi zákonom a milosťou. Zákon a spravovanie, ktoré existovalo pod ním, sú opakovane porovnávané so súčasnou dobou milosti v mnohých pasážach Nového zákona, najmä v listoch Rimanom, Galatanom a Židom. Obdobie zákona trvalo približne 1500 rokov, začínajúc na vrchu Sinaj v 2. Mojžišovej 19 a končiac na „mieste zvanom Golgota“ (ako to opisuje Lukáš), tesne za hradbami Jeruzalema.

Zjavenie

Obdobie zákona začína najrozsiahlejším a najpodrobnejším zjavením od Boha, aké svet dovtedy vo svojej histórii zažil. Úžasnú realitu tejto udalosti opisuje žalmista: „Zem sa triasla, áno, nebesia kropili pred Bohom; to bol Sinaj pred Bohom, Bohom Izraelovým“ (Žalm 68:9). Autor listu Židom opisuje horu, ktorá „horela ohňom“, a hovorí nám, že „bolo také strašné to, čo videli, že sám Mojžiš povedal: „Predesený som a trasiem sa“ (Žid. 12:18,21).

2. Mojžišova 20 začína tým, čo sa bežne nazýva „Desať Božích prikázaní“, no nasledujúce kapitoly obsahujú viac ako 600 podrobných zákonov a predpisov. Dispenzačné zjavenie je vo všeobecnosti progresívne; žiadne obdobie nie je v rozpore s tým, čo ho predchádzalo, no so začiatkom každého nasledujúceho obdobia

sa Božie zjavenie postupne rozširuje.

Začiatok obdobia zákona poskytol najpodrobnejšie a najrozsiahlejšie zjavenie, aké bolo doteraz poskytnuté človeku. Odhalilo ako nikdy predtým spravodlivý charakter Boha, Jeho absolútnu svätosť a Jeho odpor k hriechu. Odhalilo však aj Božiu hlbokú túžbu bývať medzi Svojím ľudom („A spravia mi svätyňu, aby som býval prostred nich“, 2. Moj. 25:8) a spôsob, ako sa k Nemu priblížiť, aby Jeho ľud mohol mať radosť z Jeho prítomnosti uprostred seba (prostredníctvom systému obetí a zriadeného kňazstva). Napokon, zjavenie zákona poskytlo pozoruhodné predznamenanie toho, čo malo nakoniec prísť v Kristovi, ako to výrečne vysvetľuje celý list Židom.

Zodpovednosť

Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich dvoch období (obdobie ľudskej vlády a obdobie zaslúbenia), obdobie zákona začína zmluvou. Existuje však jeden významný rozdiel medzi tým, čo je známe ako „Mojžišova“ zmluva a zmluvami s Noachom a Abrahámom, ktoré ju predchádzali. Ako bolo uvedené v predchádzajúcich odsekoch, tieto zmluvy boli bezpodmienečné: Boh vyhlásil, čo urobí, a zaviazal sa splniť Svoje slovo tým, že Svoje sľuby zakotvil v zmluve. V Mojžišovej zmluve sa však zavádza určitá podmienka. Hneď na začiatku Svojho rozhovoru s Mojžišom Pán nariaďuje, aby povedal ľudu: „teraz ak naozaj budete poslúchať môj hlas a budete ostríhať moju zmluvu, budete mi zvláštnym vlastníctvom nad všetky národy“ (2. Moj. 19:5). 5. kniha Mojžišova túto podmienku opakuje: „Ak budeš naozaj počúvať na hlas Hospodina, svojho Boha, aby si ostríhal a činil všetky

jeho prikázania, ktoré ti ja prikazujem dnes, že ťa vyvýši Hospodin, tvoj Bôh, nad všetky národy zeme“ (5. Moj. 28:1). Pôvodní príjemcovia zákona dokonale pochopili jeho požiadavky a svoju zodpovednosť. Keď im Mojžiš vysvetlil priamy podmienený sľub Hospodina, „A odpovedali, všetok ľud spolu, a riekli: Všetko, čo hovoril Hospodin, budeme robiť“ (2. Moj. 19:8).

Vzbura

Napriek jednohlasnému a nepochybne dobre mienenému sľubu ľudu bolo ich zlyhanie okamžité a zjavné. Mojžiš ešte ani nezostúpil z hory s Božími vyrytými kamennými tabuľami a ľud sa už úmyselne, otvorene a hrubým spôsobom vzbúril proti Bohu a klaňal sa zlatému teľaťu. To bol len začiatok hroznej tragickej cesty neposlušnosti a nevery, ktorá poznačila množstvo ľudí putujúcich púšťou. Vyvrcholila v Kádeš-Barnei, kde odmietli počúvať Kálefa a Jozuu, a potom – žiaľ – tragicky poznačila väčšinu národa počas zvyšku starozákonnej histórie až po Kristov príchod na zem. Konečný akt vzbury pod zákonom vyvrcholil tragickým dňom na svahoch Golgoty, keď vodcovia ľudu úmyselne a rozhodne odmietli Božieho Syna a volali na rímskeho guvernéra: „Preč s ním! Ukrižuj ho!“

Odplata

Zlyhanie človeka pod zákonom malo rýchle a ničivé následky. Tridsaťosem rokov putovania po púšti bolo priamym dôsledkom nevery a neposlušnosti ľudu. Kvôli tomu, že odmietli veriť Bohu a poslúchať Jeho slovo, nikomu z dospelých, ktorí opustili Egypt, nebolo dovolené vstúpiť do zaslúbenej zeme, okrem Jozuovi a Kálefovi. Boží súd na nich padal znova a znova, aj keď nakoniec vstúpili do Kanaánu.

Počas storočí zažívali zajatie, vyhnanstvo a útlak pod Asýřčanmi, Babylóňanmi a Rimanmi. Ich konečné

odmietnutie Krista viedlo k úplnému zničeniu Jeruzalema a znesväteniu chrámu v roku 70 n. l. pod vedením Tita (vtedy rímskeho vojenského veliteľa, ktorý sa neskôr stal rímskym cisárom). Pútavý pohľad na túto tragickú udalosť a naplnenie kliatby vyslovené v 5. knihe Mojžišovej 28 nájdete na stranách 180–187 vo výbornej knihe Marka Sweetnama *The Dispensations – God’s Plan for the Ages* (Dispenzácie – Boží plán pre veky).

Záver

Nový zákon jasne hovorí, že zákon nikdy nemal byť trvalým správnym opatrením. Jeho obeť nikdy nemohli odstrániť hriech (Žid. 10:1–4). Jeho jediným účelom bolo ukázať na Krista: „Zákon bol naším pestúnom, vedúcim nás ku Kristovi, aby sme boli ospravednení z viery“ (Gal. 3:24). Zákon však nebol nejakým neúspešným experimentom. Je dôležité si uvedomiť, že zákon sám osebe bol „svätý, spravodlivý a dobrý“ (Rim. 7:12). Slabosť bola v človeku (Rim. 8:3). Nikdy by sme nemali zabúdať, že hoci zákon poukazoval na smutné zlyhanie padlého človeka, bol to tiež zákon, na základe ktorého bol predstavený druhý človek – a tento človek nikdy nezlyhal. „Ale keď prišla plnosť času, poslal Bôh svojho Syna, poslého zo ženy, podrobeného pod zákon, aby tých, ktorí boli daní pod zákon, vykúpil, aby sme vzali nám určené synovstvo“ (Gal. 4:4-5). Výrazné zlyhanie Božieho pozemského ľudu pod zákonom bolo (a je) tragické – ale nie konečné. Boh ešte splní Svoje bezpodmienečné sľuby národu Izraela (ako uvidíme v nasledujúcich článkoch). Medzitým však má niečo nové a slávne, čo odhaľuje. V našom nasledujúcom článku sa budeme zaoberať našou súčasnou érou, v ktorej sa bohatstvom prejavuje Božia milosť, jedinečným spôsobom pôsobí Boží Duch, Božie evanjelium sa šíri do celého sveta (nielen do Izraela) a buduje sa Kristova cirkev.

6. OBDOBIE: MILOST'

Andrew Ussher

Súčasnú dobu – dobu milosti – je v dejinách spásy jedinečné. List Židom 9:26 hovorí o „teraz pri skonaní vekov“, keď opisuje Kristov prvý príchod na zem, zatiaľ čo 1. list Korintánom 10:11 opisuje ľudí „ku ktorým došli konce vekov“. Súčasné obdobie nie je chronologicky poslednou kapitolou v dejinách ľudstva, ale je jedinečne charakterizované ako završenie Božieho zjavenia pre človeka predtým, ako Boh výrazným spôsobom zasiahne, aby na tejto stvorenej zemi ustanovil priamu Božiu vládu.

Jednou z bežných nesprávnych predstáv o učení o obdobiach je, že učenie stanovuje prísne „rozdelenia“, ktoré oddeľujú jedno obdobie od druhého spôsobom, že „jedno obdobie končí o polnoci a druhé začína o 00:01“. To samozrejme nie je pravda. Často existujú prechodné obdobia, keď sa Božie konanie v rámci jednej správy chýli ku koncu a začína nová éra. To je určite prípad prechodu od zákona k milosti.

Úsvit súčasného obdobia začal príchodom Krista – „Lebo zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda sa stala skrze Ježiša Krista“ (Jána 1:17) – a určite zahŕňa Jeho dielo na kríži (Židom 9:26 opisuje Jeho zjavenie „na odstránenie hriechu svojou obeťou“). Jeho „technický“ začiatok by sa dal považovať za príchod Svätého Ducha a založenie Cirkvi v Skutkoch apoštolov (2. kap.) v deň Letníc. Treba však mať na pamäti konečný súd nad izraelským národom, ktorý ukončil éru zákona úplným zničením Jeruzalema v roku 70 n. l. Existuje teda prechodné obdobie medzi zákonom a milosťou, ktoré prebieha v historickom období Skutkov apoštolov.

Podobne koniec veku milosti bude poznačený náhlou udalosťou – vytrhnutím

Cirkvi –, ale bude mať aj prechodné obdobie pred založením pozemského kráľovstva – obdobie trvajúce najmenej sedem rokov, počas ktorého bude nad neveriacim svetom vnesený Boží súd.

Zjavenie

Vek milosti bol na svojom začiatku poznačený pozoruhodným zjavením. List Židom 1:1–2 výrečne hovorí: „Kým dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovorieval Boh otcovi v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi“. Ján píše: „A on, to Slovo sa stalo telom a stánilo medzi nami“ (Jána 1:14); „milosť a pravda sa stala skrze Ježiša Krista“ (v. 17); „jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil“ (v. 18). Po prvý raz v dejinách vykúpenia prišlo Božie zjavenie priamo od Boha bez akéhokoľvek ľudského alebo anjelského sprostredkovateľa. Boh sám zostúpil!

W

**PO PRVÝ RAZ V DEJINÁCH
VYKÚPENIA PRIŠLO BOŽIE
ZJAVENIE PRIAMO OD BOHA
BEZ AKÉHOKOL'VEK ĽUDSKÉHO ALEBO
ANJELSKÉHO SPROSTREDKOVATEĽA.**

Toto osobné zjavenie Boha v osobe Ježiša Krista prinieslo so sebou nové poslanstvo milosti a života. Poslanstvo evanjelia malo byť charakteristickým znakom tejto epochy/doby. Posledným poverením Pána Svojím učeníkom bolo: „Idte po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu!“ (Mar. 16:15). Bolo to jasné poslanstvo: spása iba z milosti, iba skrze vieru, iba v Kristovi.

Toto poslanstvo evanjelia zahŕňalo

nielen spásu od hriechov, ale aj hlásanie Božej pravdy – „učte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal“ (Mat. 28:20) – takže tento vek milosti sa vyznačuje úplným zjavením Božích zámerov spôsobom, ktorý ho odlišuje od všetkých predchádzajúcich období. Pavel opisuje túto pravdu v liste Efežanom 3:5 ako tajomstvo, „ktoré za iných pokolení nebolo oznámené ľudským synom, ako je teraz zjavené Duchom jeho svätým, apoštolom a prorokom.“

Zodpovednosť

Rovnako, ako v každom veku, je zodpovednosťou človeka v dobe milosti veriť Bohu a poslúchať Jeho slovo. Počas Svojho verejného pôsobenia Pán opakovane zdôrazňoval mimoriadny význam viery v Neho a ľutoval nepopísateľnú tragédiu tých, ktorí Mu neverili. Jána 3:36 (pre mňa veľmi cenný verš – lebo som bol zachránený prostredníctvom jeho pravdy) to stručne vyjadruje: „Kto verí v Syna, má večný život; kto však nie je vo viere poslušný Synovi, nezrie života, lebo hnev Boží zostáva na ňom.“

Je nebezpečný omyl tvrdiť, že poslušnosť sa týka len zákona a nie je vyžadovaná v milosti. „Legalizmus“ a „poslušnosť“ nie sú v žiadnom prípade synonymá. Jedinou primeranou reakciou na Božie zjavenie (v akejkoľvek podobe) je poslušnosť; táto reakcia musí charakterizovať nielen hriešnikov voči posolstvu spásy (Peter hovorí o tých, ktorí „neposlúchajú evanjelia Božieho“ – 1. Pet. 4:17), ale aj veriacich v postoji k pravde Písma. Pán slávne spojil poslušnosť s láskou, keď povedal Svojim učeníkom: „Ak ma milujete, ostríhajte (zachovávajúte) moje prikázania“ (Jána 14:15).

Vzbura

Napriek bezprecedentnému zjaveniu od Boha je súčasná doba tragicky charakterizovaná vzburou človeka. Ján nám hovorí: „Prišiel do svojho vlastného,

a jeho vlastní ho neprijali“ (Jána 1:11). Posolstvo evanjelia ponúka všeobecne dostupnú milosť a spásu, ale tragédiou je, že nebolo nikdy prijaté. V skutočnosti je pravda iná. Sám Pán povedal: „Málokto ňu nachádzajú“ (Mat. 7:14).

Biblia opisuje vývoj našej doby nie v žiarivých termínoch pokroku a zlepšenia, ale skôr ako predpoveď odklonu a degenerácie. Pavel opisuje charakteristiky posledných dní slovami: „Lebo to budú ľudia, ktorí budú milovať seba, milovať peniaze, chlúbití, pyšní, rúhaví, rodičom neposlušní, nevďační, bohaprázdni, bez lásky, nezmierliví, pomluvační, nezdržanliví, divokí, nemilujúci dobrého, zradní, náhli, nadutí, viacej milujúci rozkoše ako milujúci Boha“ (2. Tim 3:2-4).

VZBÚRENECKÝ BEZBOŽNÝ POSTOJ
NAPLNO ROZKVIETNE, KEĎ BUDE
CIRKEV ODSTRÁNENÁ.

Tento vzbúrenecký bezbožný postoj je už viditeľný v našom svete, no naplno rozkvitne, keď bude Cirkev odstránená a „človek hriechu“ odhalený; „obyvatelia zeme“ v záverečných, kulminujúcich rokoch tejto éry budú poznačení drsnou, nekontrolovateľnou vzburou proti Bohu a nepriateľstvom voči Jeho pravde.

Odplata

Každá dispenzácia končí konkrétnym Božím súdom nad zlyhaním človeka, ale žiadny nie je taký prudký, úmyselný, ničivý a zdrvujúci ako súd, ktorý bude charakterizovať posledných sedem rokov tejto doby milosti. Sám Pán opísal podmienky v posledných 3½ rokoch slovami: „Lebo vtedy bude veľké súženie, akého nebolo od počiatku sveta až doteraz, ani už nikdy viac nebude“ (Mat. 24:21). Vďaka Bohu, že tí z nás, ktorí uverili evanjeliu, budú „zachránení od hnevu“

a nezažijú ten strašný deň, keď Boh priamo zasiahne a pomstí Svojho Syna a „vyleje“ Svoj hnev na neveriaci a nepokorný svet.

Záver

Máme privilégium žiť v najpozoruhodnejšej ére svetových dejín. Máme jedinečný vzťah s Božou trojicou: Otcou v nebi, vzkrieseným Kristom po Otcovej pravici a Duchom Svätým, ktorý v nás prebýva. Máme nebeské narodenie, nebeské postavenie a prísľub Spasiteľa, ktorý príde z neba, aby nás vzal k Sebe. Nielenže nám bolo dané úplné zjavenie Boha, ale bola nám daná aj schopnosť naplniť Jeho zámery tým, že „zotrváme v Kristovi“ a „chodíme v Duchu“. Sme naozaj požehnaným národom.

Pochopenie pravdy o milosti by nás nielen malo naplniť vďačnosťou a vyvolať odpoveď lásky v našich srdciach, ale by tiež malo zaostriť našu pozornosť na Boží zámer v našej dobe a inšpirovať naše rozhodnutia a oddanosť žiť pre Jeho slávu.

Božím primárnym zámerom v tejto dobe nie je urobiť svet lepším miestom,

ani poháňať sociálne zmeny, ani zakladať „kresťanské“ politické hnutia. Jeho zámerom je vybrať z národov ľud pre Svoje meno (Skut. 15:14). Kristovým sľubom bolo, že „vybuduje svoju cirkev“ (Mat. 16:18). Poveril Svojich učeníkov, aby niesli posolstvo života, nádeje a spásy. Toto posolstvo preniklo hranice zeme už pred mnohými storočiami. Vďaka Bohu, že sa to dostalo aj k nám. Slúžime vzkriesenému Spasiteľovi a sme spojení s Kráľom – ale On je v súčasnosti odmietaný a v exile. On založí pozemské kráľovstvo (tým sa budeme zaoberať v našom ďalšom článku),

W

V TEJTO CHVÍLI BUDUJE SVOJU
CIRKEV – PROJEKT, KTORÝ BUDE
ČOSKORO DOKONČENÝ.

ale ešte nie teraz. V tejto chvíli buduje Svoju cirkev – projekt, ktorý bude čoskoro dokončený; v tom momente príde z neba a vezme nás k Sebe. Medzitým žime na Jeho česť v tejto dobe neporovnateľných výsad.

7. OBDOBIE: KRÁĽOVSTVO

Andrew Ussher

Ako bolo uvedené v predchádzajúcich Odsekoch, je pre nás obrovskou prednosťou žiť vo veku milosti – v dobe, keď „Bôh najprv pohliadol, aby vzal z pohanov ľud na svoje meno“ (Skut. 15:14) a náš Pán Ježiš Kristus, ako sľúbil, buduje Svoju Cirkev (Mat. 16:18). Jedného dňa, veľmi skoro (možno už dnes), bude toto dielo dokončené a Pán sám príde, ako sľúbil (Jána 14:3), a vezme nás k Sebe. To bude začiatok konca súčasného obdobia Božej milosti. V určitom momente potom (možno súčasne, alebo o niečo neskôr) bude podpísaná mierová zmluva sľubujúca

pokoj na Blízkom východe a prorocké hodiny sa opäť rozbehnú, čím sa začne sedem rokov, aké svet ešte nezažil.

Toto sedemročné obdobie (často označované ako „súženie“) dokončí podrobné, časovo špecifické proroctvo opísané v Danielovi 9:24–27. Toto proroctvo predpovedalo udalosti, ktoré budú trvať 490 rokov (70 sedemročných období), s veľmi špecifickým začiatkom. Prvých 483 rokov sa už doslova naplnilo – 69 sád siedmich skutočných kalendárnych rokov. Existuje teda dôvod domnievať

sa, že zostávajúce sedemročné obdobie sa doslova naplní. Udalosti týchto rokov, najmä posledných troch a pol roka, sú opísané v Matúšovi 24 a v kapitolách 5–19 Zjavenia Jána (ako aj v mnohých ďalších pasážach Písma). Konečnou, kulminujúcou udalosťou tohto obdobia bude doslovný telesný návrat Kráľa kráľov a Pána pánov na zem (Zjav. 19:11–16).

Tento dramatický, veľkolepý príchod začne doslovné pozemské panovanie Krista nad svetom, ktorý Mu patrí na základe stvoriteľského práva a vykupiteľského nároku. Zjavenie 20 uvádza, že toto panovanie potrvá 1000 rokov – obdobie spomenuté šesťkrát v prvých šiestich veršoch tejto kapitoly. Náuka o obdobiach prijíma tieto jasné výroky doslovné, pripisuje im presný význam a celým srdcom prijíma nádej doslovného tisícročného pozemského panovania Krista, bežne nazývaného „tisícročné kráľovstvo“¹.

Zjavenie

Rovnako, ako bolo obdobie milosti na začiatku poznačené pozoruhodným priamym zjavením Boha, tak je tomu aj v období kráľovstva. Namiesto toho, aby prišiel ako pokorné dieťa v jasličkách, Kristus sa zjaví ako mocný dobyvateľ, ktorý povedie vojnu proti Svojim nepriateľom, presadí Svoje oprávnené nároky ako najvyšší vládca zeme a potlačí každú vzburu. Každý neveriaci na zemi bude

¹ Je všeobecne známe, že po stáročia panujú početné kontroverzie týkajúce sa tisícročia. Určite ne jeden biblický učenec nesúhlasí s tým, že Kristus bude doslova 1000 rokov vládnuť ako kráľ na tejto zemi. Účelom tohto článku nie je predstaviť rôzne názory na tisícročné kráľovstvo, ani brániť dispenzacionalizmus proti iným systémom výkladu. Záujemcovia môžu túto tému ďalej preskúmať v knihách *There Really Is a Difference* od Renalda Showersa, alebo *The Glory of the Ages* od Davida Dunlapa.

KAŽDÝ NEVERIACI NA ZEMI BUDE
VYHNANÝ Z JEHO PRÍTOMNOSTI A
LEN SKUTOČNÍ VERIACI VSTÚPIA
DO JEHO KRÁĽOVSTVA.

vyhnaný z Jeho prítomnosti a len skutoční veriaci vstúpia do Jeho kráľovstva. Naplnia sa slová Izaiáša 32:1: „Kráľ bude kralovať v spravodlivosti“ a po prvý raz v ľudskej histórii bude človek skutočne spravovať vládu a spravodlivosť s dokonalou kompetenciou, ako to bolo vždy Božím zámerom. Žiadny človek nikdy nedosiahol tento cieľ. Adam zlyhal zjavne a od Adama až po nasledujúce veky bolo zlyhanie neustálou, opakujúcou sa témou. V tomto „zlatom veku“ bude existovať dokonalá vláda, spravodlivosť pre všetkých, zem prinášajúca hojnosť a prakticky všetky účinky kliatby na stvorenie budú pozastavené. Satan bude zviazaný počas celého tisícročného panovania a nebude mať žiadny vplyv na ľudské záležitosti.

V TOMTO „ZLATOM VEKU“ BUDE
EXISTOVAŤ DOKONALÁ VLÁDA,
SPRAVODLIVOSŤ PRE VŠETKÝCH,
ZEM PRINÁŠAJÚCA HOJNOSŤ.

Zodpovednosť

Poslušnosť bude opäť základnou zodpovednosťou človeka v kráľovstve (ako tomu bolo v každom dispenzačnom období). V kráľovstve to však bude veľmi doslovné a reálne, keďže Kristus bude skutočne na zemi priamo vládnuť, vykonávať celosvetovú správu a vládnuť v spravodlivosti. Každý člen kráľovstva bude preto individuálne zodpovedný za to, aby sa podrobil Božiemu vládnutiu a žil podľa Jeho spravodlivých noriem.

Vzbura

Vo väčšine predchádzajúcich dispencíí sa vzbura a zlyhanie objavovali takmer od začiatku veku (napr. zlaté teľa v dispencíi zákona a odmietnutie prijať posolstvo evanjelia, čo bolo zrejmé už na samom začiatku veku milosti). V ére kráľovstva otvorená vzbura nebude normou, pretože kráľ bude vládnuť železnou rukou. Akýkoľvek otvorený hriech alebo vzbura bude rýchlo a neomylné potrestaný. Ako už bolo spomenuté, do kráľovstva vstúpia len spravodliví (nespravodliví budú na konci obdobia súženia odvedení na súd). Mark Sweetnam trefne konštatuje: „Tisícročie teda začína s vykúpeným a spravodlivým ľudom na obnovenej a žiarivej zemi“. Tí, ktorí sa narodili počas tých 1000 rokov, sa aj naďalej budú rodiť s nepremenenou povahou a budú potrebovať spasenie vierou, rovnako ako tí, ktorí sa narodili v každom predchádzajúcom dispencínom období.

Keď bude Satan na konci 1000 rokov uvoľnený, napriek dokonalým podmienkam na Zemi a bezchybnej vláde, ktorá vládla v pravde a spravodlivosti, stále nájde medzi neobnovenými ľuďmi vnímavé srdcia, ktoré sa ochotne pridajú k nemu, aby sa vzbúрили proti Kráľovi. Človek sa vždy snažil zvalovať vinu za svoje nedostatky na svoje okolie, alebo vonkajšie vplyvy (počnúc Adamom v raji – „žena, ktorú si mi dal...“). Toto konečné povstanie bude konečným dôkazom, že povstanie človeka pochádza z jeho ubohého, padlého charakteru. Aj v blaženej dokonalosti sa rozhodne obrátiť proti spravodlivému Božiemu vládnutiu na zemi.

Odplata

Božia konečná odplata za vzburu človeka je rýchla a rázna. Zjavenie 20:9-10 hovorí: „Ale zostúpil oheň od Boha z neba a strávil ich. A diabol, ktorý ich zvodil, bol uvrhnutý do jazera ohňa a síry“.

Tento konečný pozemský súd od Boha nebude len znamením konca tisícročnej priamej pozemskej vlády Krista, ale bude tiež predstavovať samotný koniec Božích zámerov pre súčasné stvorenie. Prvky súčasného stvorenia sa roztopia v žiare ohňa (2. Pet. 3:10) a nastane to, čo sa bežne označuje ako „večný stav“, charakterizovaný „novým nebom a novou zemou“ (Zjav. 21:1), kde bude nielen vládnuť spravodlivosť (ako tomu bolo počas tisícročia), ale spravodlivosť bude aj prebývať (2. Pet. 3:13). Na úsvite tejto večnej éry Ján „počul veľký hlas z neba, ktorý hovoril: Hľa, stánok Boží je s ľuďmi a on bude bývať s nimi, a oni budú jeho ľudom, a sám Boh bude s nimi a bude ich Bohom“ (Zjav. 21:3).

BUDE TO ČAS, KEĎ SA VŠETKY
BOŽIE ZÁMERY SPOJA A ÚHLADNE
UZAVRÚ.

Záver

V jednom krátkom článku nie je možné adekvátne vyjadriť zázrak, slávu, nádheru a význam tohto tisícročného obdobia, ktoré leží tesne za prorockým horizontom v budúcnosti Zeme. Bude to čas, keď sa všetky Božie zámary spoja a úhladne uzavrujú. Jeho zámary s človekom, Jeho sľuby patriarchom, Jeho vyhladky pre Izrael a Jeho sľuby Cirkvi nájdu svoje dokonalé naplnenie v osobnej, doslovnej vláde Krista. Všetko toto však zatieni Božie osobné uznanie Jeho Syna, keď „bude súdiť svet v spravodlivosti tým mužom, ktorého určil“ (Skut. 17:31). Na tom istom mieste, kde bol kedysi pohrdaný a zabitý, bude Kráľ kráľov a Pán pánov vládnuť v žiarivej sláve a všetko, čo bolo v každom inom veku tak zlé, bude konečne napravené, keď „Boží človek“ právom zasadne na trón univerzálnej vlády.

OBDOBIA – ZÁVER

Andrew Ussher

Preskúmali sme rozsiahly historický oblúk Božieho konania s človekom, keď Boh odhaloval Svoj plán vykúpenia v rôznych érach a rôznymi spôsobmi. Všimli sme si stálosť Božieho charakteru, neochvejnú povahu Jeho milosti, dôsledný základ, na ktorom požehnáva („len vierou“), a bezvýhradnú spravodlivosť, ktorá charakterizuje všetky Jeho komunikácie a činy. Všimli sme si však, ako sa Jeho skutočný spôsob jednanja s človekom, zjavovania pravdy a uskutočňovania Svojich zámerov menil v konkrétnych, definovateľných vekoch alebo érach. Toto je to, čo je známe ako „dispenzacionalistická teológia“ – priznávame, že ide o odborný termín, no je dôležité ho zohľadniť.

Na záver tejto série je dôležité položiť si otázku: Má to vôbec zmysel? Je to len technická záležitosť? Naozaj záleží na tom, v čo veríme o budúcnosti, alebo na tom, ako členíme Božie zjavenie v Jeho slove?

Spôsob ako pristupujeme k Písmu?

Je zrejmé, že mnohí ľudia s dramaticky odlišnými presvedčeniami čítajú tú istú Bibliu. Ako je možné, že rôzni ľudia môžu čítať presne ten istý text, a predsa dospejú k veľmi odlišným záverom o jeho význame? Do veľkej miery to vyplýva z prístupu, ktorý človek zaujíma k čítaniu a štúdiu Písma. To je veľmi jednoduchý laický popis hermeneutiky (hermeneutika – výklad a vysvetľovanie textov). Napríklad: má sa Biblia čítať ako definitívny Boží opis zjavenia, pričom jej učenie sa vykladá doslovne? Alebo sa má čítať skôr ako poetická literatúra, kde rozliční čitatelia na základe osobných pohľadov odvodlia rôzne interpretácie a skutočný autorov zámer je

zahalený vrstvami duchovných odtieňov a alegórií¹?

Dispenzacionalistická teológia je prirodzeným výsledkom doslovnej, gramaticko-historickej hermeneutiky – t. j. chápania Božieho slova tak, ako je napísané, na základe slov, ktoré autor používa, spôsobu ich použitia a historického kontextu, v ktorom ich pôvodne napísal.

Tento prístup k Písmu je mimoriadne dôležitý nielen pre pochopenie budúcich udalostí, ale aj pre každý aspekt biblického zjavenia. Umožňuje nám napríklad spolaľnúť sa na jasné sľuby spasenia a vyžaduje, aby sme sa riadili konkrétnymi, jasnými učeniami novozákonných listov, ktoré sa zaoberajú osobným správaním a praxou miestnej cirkvi.

Prijatie dispenzacionalistického prístupu k pochopeniu postupného zjavenia Biblie má v našom súčasnom živote s Pánom niekoľko veľmi dôležitých praktických dôsledkov.

Konzistentnosť v božskom zjavení

Môžeme veriť, že keď Boh niečo povie, myslí to presne tak, ako to hovorí. Napríklad, keď dal Abrahámovi sľuby o zemi a potomstve, myslel to presne tak, ako to Abrahám pochopil. Keď sľúbil Dávidovi, že Mesiáš (Ježiš Kristus) príde z jeho rodu a založí trvalé kráľovstvo, myslel to presne tak, ako to povedal. Starozákonné proroctvá týkajúce sa

1 Podrobné vysvetlenie hermeneutiky, vrátane posúdenia rôznych hermeneutických prístupov k Písmu, zrejme presahuje rámec tohto článku. Výborný prehľad tejto témy nájdete v diele J. Dwighta Pentecosta Things to Come (s. 1-44).

Kristovho narodenia, života a smrti sa všetky doslovne naplnili. Existuje teda každý dôvod očakávať, že všetky Jeho sľuby a prorockvá, ktoré sa ešte nenaplnili, sa naplnia rovnakým spôsobom. To nám dáva veľkú istotu, že môžeme bezvýhradne dôverovať jasnému učeniu Božieho slova. Nikdy nás neoklame nejaký skrytý význam, ktorý by bol v rozpore s jasným sľubom Jeho slova.

Jasnosť v pochopení zjavných rozdielov v Písme

V Písme sú zjavné zmeny v spôsobe, akým Boh komunikuje s ľudstvom v rôznych obdobiach. Napríklad: v záhrade zostúpil, aby sa prechádzal s Adamom; zjavil sa jednému človeku, Mojžišovi, na vrchu, keď mu bol daný zákon; v evanjeliových záznamoch zostúpil „v tele“ a „prebýval medzi nami“; teraz, v tomto veku Cirkvi, prebýva v každom veriacom v osobe Svojho Ducha; a v budúcom veku príde osobne ako Kráľ kráľov a Pán pánov a bude vládnuť v spravodlivosti vo svete, kde bol odmietnutý. Podobne, spôsob priblíženia sa k Bohu bol podľa zákona veľmi odlišný od toho, aký je v našej súčasnej dobe milosti. Pozemský systém krvavých obetí a fungujúce pozemské kňazstvo boli nahradené nebeskou svätynou, do ktorej má každý veriaci neobmedzený prístup, a trónom milosti, ku ktorému môže smelo pristupovať každý veriaci. Tieto jasné rozdiely si učenie o obdobiach nevymyslelo ani neuložilo – už tam boli. Pochopenie tejto pravdy poskytuje ucelený, zrozumiteľný rámec, ktorý vysvetľuje tieto rozdiely v ich kontexte a uznáva dôsledný, postupný vývoj božského zjavenia v celom rozsahu vykupiteľskej histórie.

Istota ohľadom budúcnosti

Tento pohľad na Písmo – učenie o obdobiach – nám umožňuje brať

doslovne konkrétne sľuby Pána týkajúce sa budúcnosti. On príde znova, ako povedal, aby „nás vzal k Sebe“. Potom sa vráti na zem v moci a sláve, aby vládol v spravodlivosti po dobu 1000 rokov. Božie pôvodné zámery so zemou sa konečne naplnia. Človek bude vládnuť; na rozdiel od prvého človeka, ktorý zlyhal, tento „druhý človek“ bude vládnuť s dokonalou právomocou. Zem bude prinášať hojnosť. Dokonalá spravodlivosť prenikne do všetkých aspektov života na tejto planéte pod Jeho správou a na mieste, kde bol ponížený a zhanobený, bude Kristus oslávený a ospravedlnený v slávnej vláde.

Správne prijatie nášho súčasného poslania

Jasné pochopenie rozdielov medzi obdobím zákona, obdobím milosti a nadchádzajúcim tisícročným kráľovstvom nám poskytuje konkrétne pochopenie našej úlohy ako veriacich v dnešnej dobe. Naše poslanie je duchovné – kázať evanjelium, učiť Božiu pravdu, vidieť, ako duše bývajú spasené a ako veriaci rastú. Pán „buduje Svoju cirkev“, a keď bude táto stavba dokončená, vráti sa, aby nás povolal domov; prorocké hodiny sa opäť rozbehnú a Jeho kráľovstvo sa naplno uskutoční. Pochopenie tejto pravdy je skvelou ochranou pred zbytočným zapletaním sa do politiky, priorít či filozofií tohto odsúdeného sveta.

Záver

Pravda o obdobiach nie je určená len ako podnet na polemiku. Nie je to nejaký akademický rámec, o ktorom by sme nekonečne diskutovali. Skôr by mala vyvolať v našich srdciach úžas a uctievanie, tak ako to bolo v prípade apoštola Pavla. „Ó, hlbino bohatstva a múdrosti a známosti Božej! Aké nevyspytateľné sú jeho súdy a nevystihnuteľné jeho cesty! ... Lebo z neho, skrze neho a pre neho je všetko, Jemu sláva na veky. Ameň.“ (Rim. 11:33-36)

EVANJELIUM V 2. KNIHE MOJŽIŠOVEJ

2. MOJŽIŠOVA 20

Jonathan Draper

Zlorečenie zákona

Druhá Mojžišova 20 opisuje, ako Pán zjavil Svojmu ľudu desať prikázaní. Nasledujúce kapitoly uvádzajú zákony, ktoré Pán chcel, aby Jeho ľud dodržiaval. V liste Galatským píše: „Lebo je napísané, že zlorečený je každý, kto nezotráva vo všetkom, čo je napísané v knihe zákona, aby to činil“ (3:10). Božím štandardom je dokonalosť; svätý Boh nemôže prijať hriech, ani jediný. Zákon nemal za cieľ vykúpiť; iba odhalil náš skutočný stav. 5. Mojžišova 27:26 hovorí: „Zlorečený, kto by nepostavil slov tohoto zákona, aby ich činil“. Jakub 2:10 poskytuje ďalšie vysvetlenie: „Lebo ten, kto by zachoval celý zákon a klesol by v jednom prikázaní, previnil sa proti všetkým“. Aj keby niekto spáchal len jediný hriech, stačilo by to na to, aby mu bol odopretý vstup do Božieho dokonalého neba. Svätý Boh vyžaduje dokonalosť, ktorú nemožno dosiahnuť zákonom, lebo všetci sme vinní z jeho porušenia.

Stav našich duší

Narodili sme sa ako hriešnici. Z listu Rimanom 3:23 vieme: „... niet rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávu Božiu“. Preto by nemalo byť prekvapením, že Boh začína mnoho z Desatora slovami „nesmieš“. Náš prirodzený sklon je páchať všetky tieto hriechy. Zákon bol nemožným štandardom, ktorý nikto nedokázal dodržať. Nie sme schopní zbaviť sa bremena hriechu; neexistuje modlitba, čítanie, charita, prosba ani práca, ktorou by

sme sa mohli vykúpiť. Navyše, Izaiáš 59:2 nám hovorí, že naše hriechy nás oddelili od Boha. Ak zomrieme v našich hriechoch, toto oddelenie bude trvať do večnosti a nikdy sa nedá zvrátiť. Aká je teda dobrá správa? Ak je náš prirodzený stav hriešny a tento hriech spôsobuje oddelenie od svätého Boha, ako sa môžeme vykúpiť?

Starostlivosť Otca

Boh, ktorý zaviedol zákon, je ten istý, ktorý je schopný odstrániť kľatbu. V skutočnosti bolo vykúpenie vždy súčasťou Jeho plánu. 1. list Petra 1:20 hovorí, že Kristus bol „predzvedený (predurčený) pred založením sveta“. Ešte predtým, ako Boh stvoril svet vedel, že ľudstvo podľahne hriechu a že Jeho jediný Syn bude musieť byť poslaný zomrieť. Milosť je jediný spôsob, akým sa môžeme oslobodiť. V liste Galatanom 4:4-5 sa píše: „keď prišla plnosť času, poslal Boh Svojho Syna, narodeného zo ženy, podrobeného zákonu, aby vykúpil tých, ktorí boli pod zákonom, a aby sme dostali určené synovstvo“. Kristova smrť a vzkriesenie zabezpečili naše vykúpenie. On sa stal pre nás zlorečenstvom, aby mohlo byť odstránené zlorečenie zákona. Podobne ako Mefibošet, ktorého priviedli do domu Dávida a ktorý jedol pri kráľovom stole ako jeden z kráľových synov (2. Sam. 9), aj my sa môžeme stať synmi Božími vďaka Kristovej smrti na kríži. Keď sme boli beznádejní a neschopní si pomôcť, Boh prejavil Svoju milosť tým, že nás vykúpil prostredníctvom Svojho Syna. Prijmite Krista ako svojho osobného Spasiteľa a staňte sa synmi Božími.

2. MOJŽIŠOVA 17

Andrew Mellish

Druhá Mojžišova 17, sa duchovne zaoberá najprirodzenejšou a najdôležitejšou zložkou potrebnou na udržanie života. Môžeme vydržať tri týždne bez jedla, ale väčšina z nás nevydrží štyri dni bez vody. V tomto svetle je význam pravdy vyvodený z tejto kapitoly jednoznačný. Máme veľkú duchovnú potrebu. Podstatou evanjelia je, že Kristus – ústredná téma evanjelia – uspokojuje našu obrovskú duchovnú potrebu, a potom nás udržuje v kresťanskom živote.

Od času, keď bol Mojžiš umiestnený do košíka na rieke, až cez oslobodenie Izraela z Egypta – kde sa v prvých dvoch ranách objavila voda – až po prechod Červeného mora, mal Izrael hlboké vedomie Božej moci, pokiaľ išlo o vodu. Boh ich nielen viedol do Refidimu (v. 1), ale vedel aj to, že tam nie je voda. Boh skúšal Izrael. Izrael putoval 38 rokov v nehostinnom prostredí, a napriek tomu mu Boh každý deň preukazoval Svoju vernosť a niesol ho. Je smutné čítať, že synovia izraelskí sa začali hádať s Mojžišom (v. 2) a pokúšali Boha. Ukazuje to, že aj po putovaní spôsobenom neverou zostal ich vzbúrený duch; verš 7 odhaľuje, že dokonca spochybňovali, či je Pán medzi nimi. Ich mysle sa vrátili k rieke Níl – voľne tečúcej rieke, ktorá, hoci bola obklopená púšťou na východe i západe, každý rok sa vylievala z brehov a vytvárala úrodnú pôdu. (Dnes približne 95% egyptského obyvateľstva žije na asi 5% územia pozdĺž Nílu.)

Boh mal – a má – túto situáciu pod

W V NAŠICH ŽIVOTOCH MÔŽE BYŤ PANIKA, ALE V NEBI NIE JE ŽIADNY POPLACH, BEZ OHĽADU NA TO, AKÉ ŤAŽKOSTI PREŽÍVAME.

kontrolou! V našich životoch môže byť panika, ako tomu bolo v prípade Izraela, ale musíme sa utešiť skutočnosťou, že v nebi nie je žiadny poplach, bez ohľadu na to, aké ťažkosti prežívame. Skala, teda niečo, čo nie je spojené so zdrojom vody, slúži na to, aby Izraelu ukázala Božiu veľkosť. Skala slúži na naše poučenie ako symbol Krista, ktorý je podstatou všetkého.

Písmo nám dáva pohľad na to, čo sa môžeme naučiť z 2. knihy Mojžišovej. V Jánovi 4:14 Kristus naučil Samaritánku, že v ňom je duchovná studňa, ktorá vyviera do večného života. Keď bol Kristus v chráme, zvolal, že pre toho, kto v neho verí, budú z jeho vnútornosti vyvierať rieky živej vody (Jána 7:37–39). Skala alebo kameň ako symbol Krista sa takisto objavuje v celom Písme. Je prorokovaný ako uholný kameň (Žalm 118:22–23). Izaiáš nám hovorí: „Hľa, zakladám na Sione kameň, skúsený kameň“ (Iza. 28:16). Pán Ježiš zjavil Petrovi a ostatným učeníkom: „Na tejto skale postavím svoju cirkev“ (Mat. 16:18). Kristus je zdrojom živej vody a základom našej viery (Skala).

W KRISTUS JE ZDROJOM ŽIVEJ VODY A ZÁKLADOM NAŠEJ VIERY.

Najjasnejší dôvod, prečo Boh použil skalú v 2. knihe Mojžišovej 17, je odhalený v 1. Korintanom 10:4. Spája oba symboly (vodu a skalú) a jednoznačne učí, že Kristus, ako udretá Skala je naším zdrojom večného života a živej vody, ktorá nás udržuje v kresťanskom živote. Naša odpoveď je neustále piť z tejto živej vody a viesť pred Bohom svieži, živý kresťanský život.

MANNA Z NEBA

John Sharpe

5. marca 1770 výstrely britských vojakov v uliciach Bostonu odštartovali americkú revolúciu. Všetko to začalo, keď obchodník rozhnevaný represívnymi zákonmi konfrontoval osamelého britského strážcu postaveného pred colnicou. Čoskoro sa zhromaždil rozzúrený dav a začal hádzať uhlie, kamene a kusy ľadu na skupinu rýchlo zhromaždených britských posíl. Nieкто z davu hodil drevenú palicu a jeden z vojakov spadol. V tom istom momente nieкто iný zakričal: „Páľte!“ Predpokladajúc, že rozkaz vydal ich kapitán, vojaci začali strieľať a päť ľudí bolo zabitých. John Adams, rešpektovaný právnik z neďalekého Braintree, súhlasil, že bude viesť obhajobu vojakov. Počas súdneho procesu Adams predniesol brilantnú záverečnú reč, ktorá obsahovala univerzálnu pravdu: „Fakty sú tvrdohlavé veci a akékoľvek môžu byť naše želania, sklony alebo diktát našej vášne, nemôžu zmeniť stav faktov a dôkazov.“

Dôležitá otázka

Neveriacemu a náročnému davu, podobnému ľuďom našej doby, Pán Ježiš autoritatívne a fakticky vyhlásil: „Ameň, amen vám hovorím, že kto verí vo mňa, má večný život. Ja som chlieb života. Vaši otcovia jedli mannu na púšti a pomreli“ (Jána 6:47-49).

Pán Ježiš pripomenul Svojim poslucháčom ich históriu. Každé ráno, deň čo deň počas štyridsiatic rokov, ich predkovia zbierali chlieb – mannu –, ktorý milostivo padal z neba. „Ale keď slnko hrialo, roztopila sa.“ (2. Mojžišova 16:21) Hoci zdravie, kariéra, naše rodiny a mnohé materiálne potreby v tomto živote sú dôležité, všetko pominie. Čoskoro sa váš život skončí a zásadná

otázka znie: „Kde strávite večnosť?“ Ste pripravení stretnúť sa s Bohom? (Ámos 4:12).

Jedinečný okamih

Nech sú naše sklony alebo diktáty našich vášní akékoľvek, musíme všetci čeliť pravde Božieho slova. Všetky hriechy, ktoré ste spáchali v minulosti a všetky, ktoré spáchate v budúcnosti, musia byť Bohom odpustené v jedinom okamihu. Ignorovanie týchto skutočností bude mať za následok večný súd (Žid 9:27). Pocit, že tieto veci nie sú pravdivé, nemení tvrdé fakty, ani vás nepripraví na stretnutie s Bohom.

Svojou smrťou na kríži zaplatil Pán Ježiš cenu za hriechy. „Kristus zomrel za bezbožných.“ (Rim. 5:6) Takto sa náš Pán stal chlebom „z neba, ktorý dáva život svetu“ (Jána 6:33). Vyznáte svoj hriech a uznáte Boží hnev, ktorý si zaslúži? Budete veriť Pánovi Ježišovi a obeti, ktorú priniesol na kríži za vaše hriechy?

Jedinečná požiadavka

Keď sa dav opýtal, aké skutky sú potrebné na získanie života dávajúceho chleba, Pán Ježiš poukázal na jedinečnú požiadavku: „To je ten skutok Boží, aby ste verili v toho, ktorého on poslal“ (Jána 6:29). Posolstvo evanjelia nie je „veriť a modliť sa“ alebo „veriť a vyznať hriechy“ alebo „veriť a dať sa pokrstiť“. Vieru nemožno nahradiť skutkami; je to jednoducho dôvera v niekoho iného. Budete teraz veriť vzkriesenému Kristovi a dielu, ktoré vykonal na kríži za odpustenie všetkých vašich hriechov, a budete sa radovať z toho, že „kto verí vo mňa, má večný život“ (Jána 6:47)?

HORKOSŤ ŽIVOTA A SLADKOSŤ KRISTA

Henry Miller

Boh sa práve mocným a silným spôsobom zjavil Svojomu ľudu Izraelu a zachránil ho z rúk nepriateľov. Už tri dni boli na ceste bez vody a keď ju konečne našli, voda bola horká. Skúšal ich Boh? Nebolo Mu jedno, že boli smädní a zúfalo potrebovali vodu? Kol'kokrát v živote konáme rovnako? Len tri dni predtým videli mocnú silu Boha v Jeho ovládaní vody. Videli, ako boli ich nepriatelia zničení a oni sami zachránení Božou milosťou. Dokonca povedali: „Kto je tebe podobný medzi silnými, ó Hospodin? Kto taký veličenstvený v svätosti ako ty? Strašný v chválach, činiaci divy?“ (2. Moj. 15:11). Naozaj neverili slovám, ktoré vyslovili tri dni predtým?

W BEZ SPASITEĽA JE ŽIVOT TRPKÝ,
NIČ NESEDÍ A NEDÁVA ZMYSEL.

Boh dal trpké okolnosti života, aby nás priviedol k Sebe. Bez Spasiteľa je život trpký, nič nesedí a nedáva zmysel; naša existencia je nenaplnená skúsenosť. Hriech zanecháva v živote trpkú pachuť. Možno trpkosť v mojom živote nie je vždy spôsobená osobným hriechom, ale Boh na mňa hovorí a snaží sa upútať moju pozornosť.

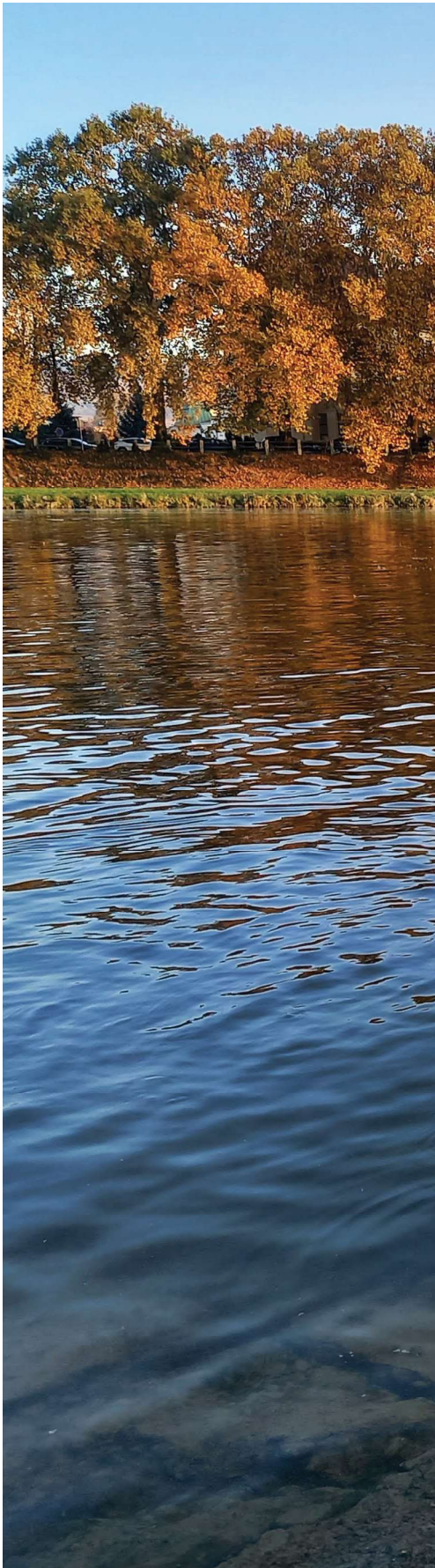
Ľudia reagovali na horkú vodu sťažovaním sa Mojžišovi. Počas svojej cesty sa ľudia mnohokrát vzbúrili proti Pánovi (porov. 2. Moj. 16:8). Mojžišova reakcia bola – volať k Pánovi. To je výsledok, ktorý Pán hľadá. Túži po tom, aby sa hriešnici odvrátili od svojich sťažností a volali na Spasiteľa.

W PÁN TÚŽI PO TOM, ABY SA
HRIEŠNICI ODVRÁTILI OD
SVOJICH SŤAŽNOSTÍ A VOLALI NA
SPASITEĽA.

Boh milostivo ukázal Mojžišovi zázračné drevo. Keď bolo drevo hodené do vody, nielenže ju urobil pitnou, ale aj sladkou! Aký krásny obraz nového života v Kristovi! „On sám vzal naše hriechy na svoje telo na drevo, aby sme odumreli hriechu a žili spravodlivosťou; jeho sinavicami ste boli uzdravení.“ (1. Pet. 2:24) Kristus, Baránok Boží, vzal naše hriechy a niesol ich na Svojom tele na dreve, na strašnom kríži, aby sme my, ktorí sme boli mŕtvi v hriechoch, mohli žiť.

Kristus nielenže robí život znesiteľným, ale aj odstraňuje horkosť hriechu a života, a dáva nám sladkosť vedomia odpustených hriechov, pokoja s Bohom a zmysel života. „Ospravedlnení súc teda z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista.“ (Rim. 5:1)

„Potom prišli do Élima. Tam bolo dvanásť pramenných studní vody a sedemdesiat paliem. A tam sa rozložili táborom nad vodami.“ (2. Moj. 15:27) Voda a tieň boli v hojnosti. Pre ľudí zvyknutých žiť a cestovať v horúcej púšti nebolo nič osviežujúcejšie než chladná voda zo studne a tieň stromu. Aký krásny obraz osláveného života v Kristovi! Odpočívajte v tieni Božej milostivej starostlivosti a slobodne pite zo studní večného života!

[www. slovo pravdy .com](http://www.slovo pravdy .com)

ISSN 1451-1991